SOUTH AFRICAN LIBRARY 1 . JUN 1957 SUID-AFRIKAANSE BIBLIOTEEK

The energy of the free individual is the most dynamic force in human affairs.
—D. D. Eisenhower.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903
Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956

Lord thou knowest how busy I must be today; if I forget Thee, do not Thou forget me,
—Sir Jacob Astley.

No. 22—Vol. LV. **Friday, 7th June, 1957** REGISTERED AT THE G.P.O AS A NEWSPAPER **Price: FOUR PENCE**

INDIA ASKED TO CALL OFF RETALIATION AGAINST S.A.

By P. KODANDA RAO
Of The Servants Of India Society, Bangalore

SPEAKING in the Rajya Sabha on May 16, 1957 Prime Minister Jawaharlal Nehru repeated once again that he did not approve the idea that the Commonwealth Prime Ministers' Conference should discuss the relations between India and South Africa and convert itself into a super-State. He added that the only forum for such discussion was direct negotiations between the two Governments or the United Nations.

It is permissible to advance, with perhaps greater validity, the view that no forum, not even the Commonwealth Prime Ministers' Conference, should be eschewed, and that every avenue should be explored. It may be recalled that at the Imperial War Cabinet in 1917 the question of the status of Indians in the Dominions, including South Africa, was discussed. The same question was again discussed at the Imperial Conference in 1921. The resolution was moved by the late V. S. Srinivasa Sastri, with the active support of the late E. S. Montagu, then Secretary of State for India, that, while each Dominion, including India, should be free to restrict the immigration of the nationals of other Dominions, Indians lawfully resident in the Dominions should not be discriminated against because of their race, but should be given equal rights with the white nationals. The Conference accepted it. The only dissent was from South Africa in the person of the late Gen. C. Smuts.

Significant

That Conference was significant in another respect. It is the convention of the Conference to pass only resolutions by a unanimous, and not by a majority, vote. Nevertheless, a departure was made in 1921, when the Sastri Resolution was passed by a majority and published. It was open to Smuts to object to the procedure which betrayed his isolation. But he did not. He could not in London advocate an Empire based on race discriminations, whatever be his difficulties in South Africa. Again, the Imperial Conference of 1923 discussed, at the instance of the late Taj Bahadur Sapru, the status of Indians in the Dominions and, in particular, South Africa and Kenya. The Imperial Conference was not then a super-state, even as it is not now. The Dominions were *de facto* sovereign even then, and the Balfour Declaration in 1926 only confirmed formally and legally the *de facto* situation. Indeed, the status of Indians in the Commonwealth is a matter of very special interest to the Conference, even more than to the United Nations. The confidential procedure of the Conference lends itself better to a more fruitful discussion of such disputes than the open procedure of the United Nations. If the discussion of the dispute between India and South Africa in the United Nations in not likely to convert it into a super-state' there is no reason to apprehend that the Commonwealth Conference would become one if it discussed the dispute in its forum.

Retaliation

Pandit Nehru was willing to discuss the dispute direct with South Africa or in the United Nations. As long as Britain and the majority of the white Dominions take the legalistic attitude they have taken and the United

(Continued on page 245)

U.K. EDITORIALS ON RACE RELATIONS

BOTH "The Times" and "The Manchester Guardian" commented on race relations in Central and East Africa in the light of the debates in the House of Commons on this subject.

"The Times," under the heading, "Sir Roy Welensky's Task," said, "Race Relations in Central Africa, which are to be debated in the House of Commons give plenty of cause for anxiety. So they do in most multi-racial societies.

African Side

"On the African side, the ingredients are not promising. In spite of some welcome statements to the contrary by individual African leaders, the aim of the few politically-minded Africans in the Federation is African government on the Ghana model.

"The Europeans are divided in will. A large number are reactionary and would welcome the introduction of the South African racial policy. Another large section believes in a progressive racial policy.

Government's Position

"Where does the Federal Government stand? Sir Roy Welensky, the Prime Minister, put it in a nutshell the

(Continued on page 246)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN
OPINION

FRIDAY, 7TH JUNE, 1957

Mr. Nehru Can Afford To Think Again

ELSEWHERE in this issue we publish a contribution from a correspondent, Mr. Rao, who writes from Bangalore, India, to plead for a reconsideration of India's policy of retaliation towards South Africa.

We should like to commend this article to the serious attention of our readers for two good reasons. On the one hand it proposes a way of a situation which, at the United Nations, at least, has reached deadlock. Secondly, the South African government, itself, would not be wholly averse to such a development.

As for reason number one the debates at the United Nations have shown that as long as America and Britain hesitate to offend Strijdom on this issue the United Nations will not be in the position, to do anything effective against apartheid. American hesitancy, in this regard, is quite clearly a sign to Strijdom that he should oppress the man of colour to his heart's desire as long as the Americans can have the privilege to invest their money in this country. America is a White man's country; at least the government is a White government while the African and the Indian oppressed in South Africa are not White. For these reasons America, as the noisiest champion of "liberty," is not likely to allow the United Nations to exert decisive pressure on her White apartheid friends. This creates a situation where the coloured races must change their tactics in handling the South African racial situation.

New Directions

By creating a state of near-deadlock in the United Nations and spending much energy on that the non-White nations merely throw all their eggs in a basket which America can kick about at will. Without in any way abandoning the United Nations, the non-White powers can go on the offensive in directions where America's attitude will not be the decisive factor.

One of these directions is, quite clearly, the resumption of diplomatic relations with South Africa, on the part of India.

This involves questions of prestige and face and might even look very much like a somersault on India's part. But the issues at stake are so vital that a country which has produced Gandhi can afford to concentrate on the intrinsic and ignore the obvious, where they conflict. We certainly think the issues are important enough to impress on Mr. Nehru, the Indian Prime Minister, the need for a second thought on the policy of retaliation.

Firstly, such reconsideration will restore to India the initiative to influence the course of events in her case against South Africa. Since retaliation was adopted she has lost this initiative so badly that one of the results is the near-deadlock in the United Nations and the danger that South Africa's race question might, with America intervening, be shunted off from the international platform.

World Opinion

If that happened world opinion, which was beginning to rally promisingly against apartheid, would be confused and the peaceful pressures it could exert would be weakened.

Secondly, India would stand to gain a lot by renewing contacts in a situation which changes from day to day and which might be decisive for humanity, since South Africa stands half-way between the East and the West. Her position would be reinforced by first-hand knowledge, where she attacked apartheid.

Thirdly, there is the possibility that through the diplomatic channels thus established, India could even encourage the leaders of the government or the Nationalist Party to visit the Indian Republic and see for themselves what non-Whate peoples do for themselves when given the power denied them in South Africa. We do not for a moment suggest that this would bring about a change of heart on the part of those who seek to oppress their fellowmen. We are certain only of one thing: it would bring them face to face with the wrongs they do the man of colour. What they would do after that we cannot predict.

At the same time Dutch Reformed Church predikants have gone to America. On their return some have been enabled to see the truth in new light. In the final reckoning those who believe in the non-violent solution of human problems must be ready to meet the challenges inherent in their belief. One of these is willingness to avoid shortcuts which defeat the goal of non-violence. The other is readiness to do the unspectacular for purposes of building up cumulative pressures. Politicians as a rule do not like all this. But where human values are violated with the grossest impunity statesmen and not politicians are men for the occasion. We address our appeal for a reconsideration to Mr. Nehru as a statesman.

No Pandering

The resumption of diplomatic relations will not be a pandering to Strijdom. India will always be, as she has always been, free to attack in any way she likes. What it will be, and about which we are happy, is that it will be a firm demonstration of the efficacy of Nehru's own doctrine of panch shila. If the philosophy of co-existence can offer its next-shore neighbour nothing but absolute non-co-operation and its logical corollary, war, then it has no right to be taken very seriously by anybody anywhere. But we believe it has hope for humanity. Who could be better-placed than its author, Mr. Nehru, to show the world precisely what nations which believe in panch shila do when confronted with an admittedly difficult position?

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Above all, such a course would be in accord with Mahatma Gandhi's own teachings. The evil deed must be hated by all means, but not the man, he says. This means that as long as life lasts in the perpetrator of the wicked deed there is always the opportunity that he could be made to see the truth in different light. This faith in humanity transcends considerations of immediate gain or prestige and seeks to draw out the very best in men. No country is better-placed than India to set an example to the world of how to act in conformity with the teachings of some of its finest minds and no group of men more qualified at the moment to show what Gandhism really means than the present leaders of the Indian government.

isolated instance.

In so far as India's retaliation was prompted in the interest of Indians in South Africa, the case against it, as presented by "Indian Opinion," cannot be bettered. Nor can it be over-looked. In so far as it was prompted by the self-respect of India herself, India has not severed diplomatic relations with Pakistan with which she has conflicts on the brink of war, as it were. In so far as it was prompted by opposition to the more comprehensive apartheid policies of South Africa, India can move and is moving the United Nations for appropriate action.

High Commissioner

There is no need for India to withdraw her High Commissioner in South Africa. Indeed, it can do no harm, but only some good if India and South Africa exchanged High Commissioners. In so far as India can and will use only diplomatic methods, the High Commissioners will be the best channel for quiet and sustained pressure and protest. It may do much good to South Africa to have a High Commissioner in India to report on events and sentiments in India. The more the number of South African whites who get to know India and its leaders personally, the better for both countries India, under Nehru, is big enough today not to feel embarrassed to call off retaliation and offer to exchange High Commissioners. It will be a noble gesture, which will enhance the prestige of India, and perhaps put South Africa in the wrong, if she does not respond. The forthcoming Commonwealth Prime Ministers' Conference, where the subject of India and South Africa is sure to be discussed at least informally, seems to offer a good opportunity for reviewing India's policy of retaliation and recall.

India Asked To Call Of Retaliation Against S.A.

(*Continued from front page*)

States of America is not inclined to resist racialism in South Africa with a fraction of the sincerity and zeal with which it resists Communism, even with force, the chances of the direct negotiations or U.N. discussions yielding fruitful results are slim. Nevertheless, it is desirable that India should call off her policy of retaliation against South Africa and exchange High Commissioners in an event, and more so if direct negotiations are seriously contemplated.

It will be recalled that the late Pandit Bhawani Dayal of South Africa was among those who pressed for retaliation and hoped that it would bring South to its knees. It did not take him long to change his mind and plead that it should be withdrawn as it hurt Indians in South Africa more than the whites in that country! As recently as February 8, 1957, the "Indian Opinion," published in Natal, South Africa, pleaded that retaliation was unworthy of India. It said:

"We view the restrictions on innocent South Africa passing through India as a piece of small-mindedness that a country which produced Mohandas Gandhi can explain only on the ground of human frailty. There is no doubt that the withdrawal of Commonwealth privileges from South Africans is in retaliation for what the Union does to Indian nationals here. But virtue is not one of South Africa's strong points, and to emulate her in this regard is deplorable.

"There is a second objection to India's retaliatory measures. They are so ineffective... .

"The third objection—and this is a very serious one—is that the measures are an unfriendly act of a type seen between two powers preparing for war. We do not think India wants to see herself involved in a shooting war with South Africa one day. For this reason, we find particularly distressing to see her take a course which will logically leave war as the only means of forcing South Africa to fulfil her obligations in terms of well-known international agreements.

"Finally, the humiliation of individuals, some of whom might be opposed to race oppression, is a form of pettiness which our Finance Minister, Mr Eric Louw, has—to South Africa's lasting shame—perfected into a fine art. For our part, we are convinced Nehru will not lose anything if he does not seek to out-Louw Louw in a field where the latter is a past matter.

Prohibited Immigrant

It is pertinent to recall that the late Rev. Satchell, a South African white, came to India to join the Christa Seva Sangh, Poona. By the time the Bishop of Bombay reached the ship, in the Bombay harbour to welcome his guest, Satchell was taken into custody by the Bombay police as a "prohibited immigrant." The Bishop traced him to the Police Station and rescued him. Satchell declined to take it ill for, he said, it was nothing as compared to the treatment of Indians in South Africa. Under considerable friendly pressure, Satchell produced a document issued to him by the South African Indian Congress to the effect that he had identified himself with the Indians' *satyagraha* in South Africa and was jailed for it by the South African Government! It is hoped that Satchell's was an

GANDHI—The Story Of His Life

CHAPTER XIII

WHEN the Boer War broke out between the British and the Boers (or Dutch people settled in South Africa), Gandhiji's sympathy was on the side of the Boers. But he was a subject of the British Empire and he felt it was his duty to serve the side to which he belonged. He did not want to fight and shed the blood

By

Mrs. Gertrude Murray-Correa

of other, but he was not afraid of risking his life. So he collected together as many Indian friends as he could and made them take a course in ambulance work He also took his course. As soon as they had got their certificates, Gandhiji offered their services to the British Government.

They were about 1,100 men in all, and they did very brave work, even rescuing the wounded within the firing line. They were much praised for this and the newspapers even published verses about them and their bravery. Up till that time the British had had the idea that Indians were not brave at all. Now they had changed their minds

Whilst doing this ambulance work, Gandhiji and his friends came much together with English soldiers. They did not find these soldiers proud at all, but very friendly and grateful for the good which the Indians were doing for their wounded. They behaved to the Indians like brothers.

Among the Indians forming the Ambulance Corps, too, there were no feelings of pride about caste, or quarrels on account of religion. Hindus, Muslims and Christians —all were as friendly as could be. The danger in which they now lived, with guns booming about them, made them all understand that there is but one God and He is the Father of all. From this we see that even a cruel war can be a blessing if it makes men understand this great truth.

One of the greatest services that Gandhiji did for Indians was the way in which he made them see their faults. As soon as the war was over, he returned to this task with new zeal. He continually told Indians that if they wanted to enjoy all their rights as citizens, they must make themselves worthy of those rights. If, for example, they wanted to live in the nice quarters reserved for Europeans, they must show, by always being tidy and clean, that they were able to keep those quarters in good condition. There is no doubt that a large number of Indians had become careless and slovenly in their habits, and Gandhiji would not allow this any longer. He wanted his people to be as clean and orderly as any other people in the world. He never accepted any excuse for laziness, and since they all loved him for his goodness to them, even the very laziest people tried to improve to please him.

Copyright: Reproduced by courtesy of Longmans Ltd.

(*To be continued*)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

TOPIC OF THE WEEK. By JORDAN K. NGUBANE.

An Urgent Appeal To Friends Of Africa

PEOPLE from both sides of the colour line often write to ask what they can do to help the African in his fight to assert his dignity as a human being or to overcome the difficulties on his way to a better life. It is always a privilege for me to indicate to them what they could do. Most of the requests are made privately and I write privately.

Today, however, I find myself in a different position; where I have to make a public appeal for help for two deserving causes in quite different fields of human life. I must say that I should like to address this appeal in particular to the Indian friends of the African. White readers of this column are certainly being asked to help, but I should like to feel that the Indian friends of Africa rallied to our help.

The first part of the appeal is meant to benefit a nursing home and clinic run by Mr. and Mrs. Hamilton Makhanya of Imbumbulu African Reserve, about 30 miles from Durban, along the South Coast.

This little place was started over twenty-five years ago by a man and his wife who have a genuine and tested love for their fellowmen. The husband was a school supervisor, then, and the wife an ex-school-teacher. The nearest doctor at that time was about thirty miles away. Death wrought havoc on mothers and babies alike—very largely as a result of ignorance. Mr. Makhanya and his wife, Constance, decided that they should do something about it.

Constance went to McCord's Hospital to train as a midwife. They were still getting children, then. On completion her husband took what whatever he had put aside by way of savings and invested it in a small wood and iron building, cheap beds and equipment for a nursing home. Then, the Makhanyas opened their doors to all suffering womanhood.

Thousands of mothers and babies have been saved from almost certain death as a result of the sacrifices of this couple. But the most remarkable thing about this work is that Mr. Makhanya financed it out of his own pocket. He was younger then and worked in the gardens during the weekends to raise vegetables and other food for the patients while his wife helped them along.

In time the government gave them a small grant to cover wages for an extra Nurse and additional hands. Another covered part of the costs of building extensions. Through the generosity of a friend lights were installed and the little clinic functioned more efficiently and saved more mothers and babies.

When the present government took over it withdrew the small grants one by one until today the clinic is in a very critical financial position. The fees charged are nominal compared with the services rendered and the costs which the Makhanyas have to face from month to month. In any case the fees cannot be raised because the community is too poor even to afford the nominal charges, in most cases.

But what makes matters so urgently complicated is that last year Mr. Makhanya retired from his job on pension and that cut off the subsidy to the clinic which he had been making for well over thirty years of his life. In material terms Mr. Makhanya is a poor man because he invested all he earned in saving the lives of his fellowmen. The least that can be done is to ensure that the work he does for his less fortunate fellowmen is not abandoned for lack of help.

As Fate would have it, his wife's health has now broken down very badly—as a result of strain, overwork and anxiety. I do not think she has had a holiday in thirty years.

People who wish to help should write to the Nursing Home, c/o "Ebuntwini," Imbumbulu P.O., via Durban, and *NOT* to me, please.

The other case is that of a hostel run by the YWCA for African girls at Cato Manor. This institution has been in existence for a number of years now. It is not a municipal hostel and the way it is run is quite different. It caters for the educated woman, for whom there is no suitable accommodation in the whole of Durban. Meals are provided at rates the African can afford. When I was shown round the place I thought the diet good for the fees charged.

This hostel is rendering an extremely valuable service to a section of the African population for whom nobody cares, really. The school teacher, the medical Nurse who lives out of hospital; the African doctor who does not have her own home, the university student with no friends or relatives in Durban are all welcome at the YWCA home.

The home does not only provide board and lodging, it does all it can to make the lives of the girls as comfortable as possible. Its affairs are administered by a small committee of interested women who, I feel, need every help and encouragement.

One of the things they need very badly is a radiogram to entertain the girls in the evenings or during week-ends. The others are furniture and furnishings new curtains.

But the really serious side to this fine piece of work is that every month the committee has to face a deficit of between £30 and £40. It has only limited funds and the fees charged are already stiff for the poorly-paid Africans. If help cannot be forthcoming, the hostel will close down as soon as the funds dry up.

I am sure that very many people will not want this to happen and those of them who can help could get in touch with the Secretary, YWCA, Esplanade, Durban, Natal, (Phone 20204) and *NOT* with me, please.

In addressing these appeals to the Indian section of the nation I have in mind the repeated requests made to me by leading men and women in this community for ways and suggestions on how best the Indian can show his deeply-felt goodwill towards the African. I am of opinion that the work of the man or woman who relieves human suffering has an importance all its own and that the man who fights for human liberty also has an importance all his own. Both do good to their fellowmen. Those who wish to relieve suffering or wish to introduce a little more happiness in the lives of others can do so; it is very important work as well. In particular I wish to stress how important it is for those who seek to build goodwill between the Indian and the African to realise that one of the fields where the Indian can give the finest help is the field of social welfare work; in places where groups benefit as in the two instances described above.

U.K. Editorials On Race Relations

(*Continued from front page*)

other day: 'Wherever possible, the Federal Government has opened up channels of advancement to all qualified people. But it has not lowered the standards ordinarily required of a civilised community, nor will it do so while I am Prime Minister. Partnership does not mean the lowering of standards. It means man can have what he can earn.'

"This is a reasonable line, but it is an extremely difficult line to hold in Central Africa

"In the political field the most important step is still to come This is the Federal Franchise Bill, due to be introduced in September or October. Members today will have of necessity, therefore, to speak without knowledge of this decisive criterion. They can take comfort, however, from the fact that Sir Roy Welensky was extremely moderate in the demands he presented when in London in April. His task is no less than 'to expand the bounds of the possible.'"

"Guardian's" View

The "Manchester Guardian," said: "Mr. Lennox-Boyd said during his visit to Central Africa a few months ago that the Government should for all time be "in the hands of civilised and responsible people, whose homes are there.'

"He was speaking of the Federation in particular, but it is a good course to sail on for multi-racial countries generally, with two provisos. First, 'civilised and responsible does not mean 'White.'

"The second proviso is that, while a distinction between the 'civilised' and others is observed, it is right that the voice of the 'non-civilised' should also be heard. It should not predominate, but it should be heard in the country's counsels.

"If these general principles can be accepted, each territory can pursue them by such divergent paths as suit its own circumstances."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Public Opinion And Political Policies

THERE has unquestionably been some slight recession in the pace of Nationalist apartheid legislation. It is now believed that the Bill to impose poll tax on African women and increase male taxes, as well as the Nursing Apartheid Bill may be held over till next year. Almost certainly the University Apartheid Bill will only go as far as the second reading before being sent before a Select Committee. There it will stay for a year or more while substantial changes, at least of form, are made to Dr. Verwoerd's present much criticised proposals.

What has caused this recession, this deceleration in the march forward of the *volkswil* to its declared destination? No doubt the uproar over the Church Clause and the very tepid support given to it by the D.R.C. played an important part in convincing the Nationalist leadership that it was making too many enemies too quickly. Opposition to the secular clauses of the Native Laws

By
C. W. M. GELL

Amendment Bill has been hardly less strong and has drawn in all sorts of people and bodies who are not normally politically articulate. They are horrified at the further grievous restrictions and penalties being imposed on urban Africans. And they are openly saying so.

At least as important has been the demonstration, through the bus boycotts, various mass demonstrations and a threatened economic boycott, that Africans are able to organise themselves on a mass scale with discipline and prolonged determination. This renewed assertion of the ability of our most numerous and least privileged race group to pursue what the rest of the world recognises as legitimate aspirations in a peaceful but persistent manner has made a noticeable impact on our public opinion inside and outside South Africa, as the stock markets prove.

Unrealistic

It would be unrealistic to imagine that the Nationalists have done more than temporarily recoil for tactical reasons. But they *have* been compelled to reappraise the situation. This was clearly stated the other day by 'Die Burger" when it pointed out that "if separate university institutions are received by non-whites in a hostile spirit, we shall not achieve our positive ends."

Public opinion, even non-White public opinion, *is* a factor which the Nationalists are being forced to take into account But once that is admitted, in however limited a degree, all sorts of other questions arise.

How far can one proceed *against* public opinion? Or against the opinion of those on whom a policy is to be imposed? If one cannot win their consent, what then? Are they *wrong* or am I? Or is the truth somewhere in between? Should we perhaps experiment step by step instead of legislating at one fell swoop for the centuries ahead? Is it possible that some of our policies are misconceived, unreasonable, inexpedient or ill-adapted to achieve the aims desired?

Unconsciously Significant

How far the Nationalists yet are from any such necessary self-examination appears from their repeated assurance of divine guidance or scriptural sanction, and their glorification in "strong" government. And it has recently been revealed in a most unconsciously significant way.

The State Information Office, which is virtually a National Party propaganda machine paid for by all taxpayers, has just issued its annual report. It comments on the stream of overseas observers who "descended on our shores to hold us up to scrutiny under a magnifying glass."

It admits that most of these "explorers" were not of the "meddlesome holier-than-thou variety." But it regrets that few "showed much desire to view the scene dispassionately or in full perspective" (i.e. from the Nationalist point of view.)

But it comforts itself (and Nationalminded South Africans) by reflecting that, after all, hostile critics are merely "the exponents of Communism or a form of socalled liberalism" (such as practised in Britain and America as well as India, Scandinavia etc.?)

South Africa, says the S.I.O., could win their friendship "only at the cost of a complete and chaotic upheaval implying not only the end of the White man's existence but the certain relapse of the Black man into barbarity."

Remarkable Statement

Therefore the S.I.O. sees no need of "an apologetic approach" (i.e. pay no heed to criticism) and intends "to present a continuously positive picture of South Africa." Coming from the body responsible for reporting the mass bus boycotts as the work of "red termites" and "terror thugs," which emphasised "the masterly and brilliant organisation" of S.A. Communists and their "control" of the A.N.C. etc., this is a remarkable statement. Or is it a promise of a more responsible policy for the future?

For surely our rulers have to admit the possibility that "our traditional way of life" may have imperfections. That we may have something to learn from experience elsewhere. That not all our critics, either at home or abroad, are ill-informed "neo-humanists, "sickly sentimentalists of Communists. That "so-called liberalism" is the basic political creed of European or Western civilisation. That "National-minded" South Africa is not the only one in step. That some experienced and responsible people even believe its "direction" will inevitably bring upon us the very destruction of Christian civilisation it is professedly most concerned to preserve.

India's Sympathy Towards Subject Peoples

(The following is the substance of an interview published by the Kampala paper "Obugagga Bwa Uganda," with Mr. Semwogerere, who has just returned after obtaining his B.Sc. (Engineering) degree from India. He studied there for five years on Indian Government scholarship:)

INDIA is one of the countries which feel most deeply for those nations and peoples who are still under domination. Indians have the strongest compassion for them; more especially because they are fully aware of the evils of being under subjection.

This is the reason why all India rejoiced when Ghana threw off the yoke of foreign domination and attained her independence.

If you happen to talk to India's Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, you very soon become conscious that you are conversing with a man who is full of sympathy and tenderness; a man who has captivated the hearts of the people of the Indian sub-continent, from the highest dignitary right down to the simplest villagers

He looks down on no one; neither does he harbour any bias towards anybody. The social structure of India is indeed very complex and diversified. The same applies to the religious tenets of the people, but the indefatigable Mr. Nehru easily mingles with them all, regardless of their status or religion, without the slightest embarrassment, inspite of the fact that, socially, he in his own right comes of a high caste.

The local people in various parts of the country while talking to the visitor, advise us to be patient to the end. There is no doubt at all, they say, as to the outcome of that patience. They sympatise with us very much, because they know perfectly well through experience, what a bad thing it is to be a subject people.

The exhort us to send as many students as possible abroad right now, so that on their return there will be many qualified men in the essential professions, who will be invaluable in the future when we will have to conduct our own affairs.

They advise us that African students should learn everything and should not confine their attention to law and medicine only. It is not only lawyers we need and besides I saw a large number of lawyers in India who are employed as mere clerks, so crowded in this profession.

In the past, India had sent many of her young men and women abroad on intellectual pursuits. But because India was not independent, on their return they had no opportunity of taking up positions of responsibility. As a consequence, the valuable experience gained in foreign lands was of no advantage either to themselves or to anyone else. When the country attained, independence, these talented young men and women were immediately given responsible posts, in which they have proved themselves capable and an asset to their country.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The
New India Assurance
Company Limited
[Of Bombay India]

ESTABLISHED 1919

REPRESENTED BY

RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

OF

JALBHOY RUSTOMJEE & SON

140, Queen Street, DURBAN.

India's Largest Insurance Company At Your Service

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

SEE INDIA
Read About India's Future Progress

Indians To-day Lead The World To The Greatest Climax

You Will Be Surprised To Learn From These Pictures

	s.	d.
"Illustrated Weekly of India"—Asia's Finest Picture Magazine now on for sale......Latest Issue	10	6
March of India—Indian Information	4	9
Caravan—A Profroma of India	2	1
Aryan Upasana—Prayer Book in English	1	7

HINDI MAGAZINES

AJKAL	1	
MOHAMOR KHANI	1	0
DHARAM YOGA	1	6
BHAL BHĀRITI	1	0
MANMOHAN	1	0

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical, are sold by us.

D. ROOPANAND BROS.

(Established 1932)

Music Saloon and Booksellers.
85 Victoria Street, Durban.
Phone 20707. — P. O. Box 2524.

New Books

Political Status of Non-Europeans in Southern Africa —Muriel Horrell	1	6
The Durban Riots and After —Maurice Webb & Kenneth Kerkwood	1	0
Hints to Authors and Journalists—U. B. Ley	2	6
The Early History of Indians in Natal —Right Rev. C. J. Ferguson-Davie	1	6
The Western Areas Mass Removal	2	6
Prejudice in Western Perspective —Prof. G. W. Allport	2	6
Colour and Christian Community—E. Ross	2	6
Behind the Racial Tensions in S.A.—O. Whyte	2	6
The Cost of Living for Africans—O. Gibson	3	6
Life in the Ciskei—Hobart Houghton	4	0
Racial Laws versus Economic and Soul Forces —E. Hellmann	2	6
The Tomlinson Report—D. H. Houghton	4	6
How to Run a Society —H. J. E. Dumbrell and K. E. L. Hooper	2	0
White Civilisation—E. E. Harris	3	0
Race or Civilisation—A. Keppel Jones	3	0
Christian Principles and Race Problems—J. H. Hofmeyr	2	6
Education and Race Relations in S.A.—Davi	2	6
In Defence of a Shared Society—E. Hellmann	2	6
We Come of Age—Senator Dr. E. H. Brookes	2	6
In Quest of S.A.—Maurice Webb	1	0

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Serious History Of The Kashmir Problem

By

SANTBAL in "Vishva Vatsalaya"

WHY does India object to the free plebiscite in Kashmir when Pakistan herself demands it? Pandit Nehru has already replied to this question. It is the duty of each and every supporter of democracy to support the verdict of the Kashmiris if he does not wish to witness the bitter experience of the days of India's partition repeated. The United Nations Security Council had been asleep for nine long years. Why has it suddenly awakened at this hour? Why was the Five Power resolution introduced, before the leader of the Indian delegation completed his preliminary speech? What is the reply to the authentic information that the relevant resolution was drafted in advance? What is the chief cause of Mr. Menon's historic speech falling on deaf ears? The reply to all these questions is simply this: "The two power groups of the world do not like India's Policy of India's non allignment." The Russian delegate evidently defended India, but absented himself at the voting time. This substantiates the above assertion.

The whole history of Kashmir is serious. I relate the background hereunder in my own way:—

(1) When Britain quitted India after partitioning it, the conditions in effect were these: India (Bharat) and Pakistan should be partitioned on the basis of majority or minority. Where the Muslims were in a clear majority, there existed no need for a plebiscite Where the Muslim League wielded little influence or the territory was not geographically adjacent, the people would decide majority or minority through a plebiscite. They would join either country.

(2) The Princes were free to join one or the other nation with the approval of their subjects, but not with another state.

It was Pakistan's intention to incorporate as many territories as possible within its fold. There has remained until today the wire-pulling of the Anglo-American group behind Pakistan. Fortunately, through the chief efforts of Sardar Patel, the Princes immediately understood the position. Those who did not understand it had to do so through the pressure of the people or quit India. The Nizam, although involved in a conflict, saved himself as a final resort, and the Nawab of Junagadh in a fix escaped to Pakistan.

Kashmir, strategically, is such a territory that if it became a base of Anglo-American military force, India would be compelled reluctantly to remain under their submission. Whatever might be the intention, but there appeared no sincerity behind it. When Pakistan saw that there was a possibility of Kashmir's accession to India with the consent of both the people and the Princes, it commenced to spread communalistic poison, and raided Kashmir. At this stage the King and the representative of the people jointly asked for India's aid. The Indian troops and the people of Kashmir halted the march of Pakistani raiders among whom were seen certain foreign troops. During this interval a puppet government a certain part of Kashmir called "Free Kashmir" (Azad Kashmir) was organised at the instigation of Pakistan. India, a believer in democracy, did not move into it. She felt that if a neutral body decided whether it was a puppet or the people's government, the world would also know of it.

India has, from the beginning, attached great importance to the United Nations. Whatever might be its stature through prejudice, it would some day be able to deliver the goods with the incorporation of democratic countries was the internal hope of India. India's belief in this eventuality is gathering. Despite the fact that there are nations in the Security Council endangering world peace, those vested interests would not retain their hold much longer. Of course the exertion of concerted and organised world opinion would be necessary to achieve it. This angle of thinking took the Kashmir dispute to the United Nations. But an unexpected question arose as to whether a plebiscite should not be taken of the whole of Kashmir? India was cognisant of the strength of the masses. She did not mind the plebiscite, but this much was to be taken into consideration:

Was Pakistan an aggressor or not? If she were, the fact should be clearly stated. Only that country could be the arbitrator who had not alligned itself on the Kashmir question with the world's two power groups. Pakistan should first of all withdraw all its forces with a view to creating the right atmosphere for free a plebiscite. We were also prepared to withdraw our troops on the arrival of effective UNO forces for the protection of the border. Behind all these conditions lay the fresh bitter experience of India. Before its eyes were present the irregularities in the elections in the North-West Frontier, the activities in the beginning to convert the Harijans (untouchables) by force and the tragic tale of the hundreds of thousands of refugees after the inauguration of the two nations. Under these circumstances nobody would justifiably object to the conditions proposed by India.

The days, months and years passed by, UNO's Security Council was fast asleep. Meanwhile Pakistan indulged in sinister tactics. For a time it instigated the Muslims of India and talked of war against India. It also entered into formal negotiations for a settlement. At another time it joined the Baghdad Pact and made an effort to influence the Islamic nations to make common cause with it, and created a situation intriguing even persons of the calibre of Shaik Abdulla.

But the people and leaders of Kashmir came to realise the danger in time, and arrested Shaikh Abdulla and his associates. The Muslims of India refused to be misled. Even the King of Arabia studied the situation on the spot and paid tribute to the non-communal policy of India. India's march to expand the area of peace progressed merrily. Vicious propaganda became fruitless. The people of Kashmir had been making steady progress in the direction of economic uplift. Its constitution was drafted. At first it remained independent of India to a certain extent. Finally it made provision for the incorporation of Pakistan-occupied Kashmir territory and joined completely with India.

After all these events took place, the sleeping Security Council awoke. Pakistan felt everything was on the point of being lost, and came forward to talk philosophically about the plebiscite. To which Pandit Nehru has recently replied in pretty outspoken terms: A believer in democracy can only talk of a plebiscite. One who has not established democracy in his own country has no right to demand it. Therefore it was necessary to introduce non-communal democracy in Pakistan first before indulging in the talk of democracy abroad. Now we see how the Security Council talks! What objection could there be in a plebiscite? Pakistan has come into Kashmir as aggressor and India has gone there as a protector at the call of both the princes and the people. Would you put both in the same category? Would you consider the invader and the protector alike? On what judgment?

After studying this long and serious history of Kashmir nobody would question for a moment the fact that India has waited all these years in the interests of democracy and welfare of the people and has been still on the same track. Even today she is prepared to fulfil all the pledges given in the past. India does not covet any territory. It has taken a pledge not to commit any aggression. The only point is that there could be no compromise on the fundamental principle of democracy to the detriment of a free people in Kashmir who have tasted the joy of independence. Everyone should remember this basic fact.

Japan Wants Atomic Energy For Peaceful Uses

JAPANESE industrialists and businessmen attending an international atomic forum in Tokio recently, urged assistance from the U.S. in harnessing the atom for peace purposes.

Pointing to the critical need of electric power in Japan where consumption is increasing, Japanese leaders stated the only solution is to rely on atomic-generated power plants.

Kiyoharu Utiumi, President of the Japan Power Development Company, stressed, however, the importance of reactor systems since Japan has small land area with a dense concentration of population where earthquakes, typhoons and tidal waves are prevalent.

The request for aid was made during the morning session of the conference which is co-sponsored by the Atomic Industrial Forums of Japan and the United States. The prime purpose of this non-governmental conference, which ended its Tokyo session recently and moved to Osaka and other cities is to promote international co-operation and exchange of information on research and experience in atomic energy development between the two countries.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala	2	8
Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi	15	0
Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg	2	6

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

FOR . . .
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT . . .
STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.
TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT".
ESTABLISHED 1927.

Three Outstanding Books

Beautifully Printed With Coloured Varnished Jackets And Library Binding

Order for yourself as well as to present them to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mirabai whose name is a household word in Indian homes, and whose Songs are sung in a million homes everyday. In words at once vivid and soul-stirring, the author portrays the inner spiritual experiences of Mira, the purity of her character and her undismayed courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially, a lover of peace...As the story unfolds, we see the Buddha taking to the waiting multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha: The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master, —Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,
91 BHULABHAI DESAI ROAD,
BOMBAY, INDIA.

TRADE INQUIRIES INVITED

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I
(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1944 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellow-feeling, were put to their severest tests, and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs. Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Pandit Kunzru's Call To Equip Defence Forces With Nuclear Weapons

ONE of the "elder" parliamentarians, Pandit Hirday Nath Kunzru, has made a case for arming the Indian Defence Forces with nuclear and thermo-nuclear weapons. It would be unfair to the brave soldiers of the country, he argued, to send them to the field with equipment inferior to that of the neighbouring armies. He did not grudge a pie on defence expenditure. In fact, it might be necessary to vote larger sums of money every year for the country's security, he said.

Pandit Kunzru, who came to South Africa as the head of the Indian Delegation in 1949, made a special appeal for better accommodation on behalf of married soldiers and sought facilities for the education of officers' children. He also suggested that submarine and adequate surface protection should be provided for the new aircraft carrier acquired by India.

Suspension Of Nuclear Tests Urged By Lok Sabha

The Lok Sabha unanimously adopted a resolution expressing its grave concern over the continuing chain of nuclear tests explosions and appealing for an immediate suspension of further tests. The 150-minute debate was rather desultory. Mr. Krishna Menon, the Union Minister for Defence, initiated the discussion with a lengthy statement which went into some detail regarding radiation and genetic hazards and various scientific opinions on the subject.

He called special attention to the very serious danger of atmospheric contamination through doses of stronium 90 discharged by each thermonuclear explosion. This could well result in harmful mutation of genes and diseases such as bone cancer.

India's Protest To The United States

The Lok Sabha was told that India had protested to the United States against a recent statement of Mr. John Foster Dulles before a congressional committee implying that India had "annexed" Kashmir, but no reply had been received so far from the American Government.

Mrs. Lakshmi Menon, Deputy Minister for External Affairs, said, in reply to a written question: "The Government of India is grieved and distressed by this statement which is not in conformity with the facts and coming as it does from the Secretary of the United States with whom we have close and friendly relations."

Indians In Ceylon

In a reply to a short notice by Shri N. Menon and Shri Palaniandi whether he had any discussions with the Prime Minister of Ceylon regarding the citizenship of Indians in Ceylon, and if so, whether any fresh assurance had been given to him regarding the settlement of the citizenship question by the Prime Minister of Ceylon, the Prime Minister, Shri Jawaharlal Nehru, stated in the Lok Sabha: "In the course of talks with the Prime Minister of Ceylon, reference was made to this problem. No detailed consideration of it took place at that time and no fresh assurances were either asked for or given. It was, however, agreed that both in regard to this problem and others, further discussion should take place at a later stage and both the Prime Minister of Ceylon and I expressed our confidence that outstanding problems between India and Ceylon can and should be solved satisfactorily."

Visit To Holland

Mr. Nehru will visit Holland as a guest of the Dutch Goverment from July 8 to 9, it was officially announced in The Hague.

DRY CHILLIES

33 lbs Bag for 37/6 Cash
5 Bags Lot Less 2½ per cent.
10 Bags Lot Less 5 per cent.

From

MAARMANS (Pty) Ltd.
(Director: A. K. Hassim)
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

TAILOR SHOP TO LET

A Tailor Shop with residence (two rooms and a kitchen). In main business centre.

Apply: HAJEE'S SILK STORE,
P O. Box 225, Phone 72,
BETHAL, Transvaal.
Rent £25—Shop and Residence.

Escape From S.A.

MRS. MARY LOUISE HOOPER, aged 50, the American who was arrested and imprisoned for five days in Johannesburg in March on the order of the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, before being released on a writ of habeas corpus, has slipped out of South Africa.

Mrs. Hooper held a Press conference in the House of Canon L. J. Collins, which is near St. Paul's Cathedral. But she would not disclose how, when or where she "escaped" from the Union.

While she was being pressed for facts, Canon Collins interrupted: "Let us say that there are ways of getting in and out of any country without passing through immigration," he said.

Mrs. Hooper said she left the Union of her own free will rather than wait for Dr. Donges to deport her.

There has been no decision yet in the case she has brought against the Minister claiming that his deportation order was illegal in that he did not give her a hearing before he issued it.

If she wins this case, Mrs Hooper said she intends to return to the Union.

Meanwhile, she will give lectures in America and try to raise money for the Christian Action treason trial fund.

Mrs. Hooper told the conference: "The Africans have a most wonderful spirit. If some of the things that have happened to them had happened to us Western people, there would have been an explosion long ago."

GANDHI ESSAY COMPETITION

The date for entries of the above mentioned competition is now closed, and the winners' names and the winning essays will be published in our issue of June 21.

Opening Of Balkumar Swimming Bath For Indians

On Sunday, June 2, the Balkumar Swimming Bath was officially opened by the Mayor of Durban, Mr. Percy Osborn. The Swimming Bath is the first one in Natal for Indians. The building of the bath cost the City Council £42,000. There are special days for women, on Tuesdays and Thursdays from 10 a.m. to 1 p.m. The Swimming Bath is constructed in the centre of the Springfield Housing Scheme.

S. M. DESAI & CO. (Pty.) LTD.
P.O. Box 267, ROODEPOORT, TVL.

AGENTS FOR:

Searles Ltd.
Dr. Watson Shoes, Vegetable and Chrome Bends, Leather Squares and Upper leather.

S.O.S. Boots Ltd.
Army and Miner's Boots, Also famous Men and Youth Rock Buster Boots and Shoes.

A. M. Lockhat
Durban, Natal
U.S.A. Second-hand Kaki Overcoats civilian buttons, pockets and long length, extra special quality, 25 to a bale, 51/- F.O.R. Durban.

Moll Bros.
Doornfontein, Johannesburg
Manufacturers of High-Class Furniture.

Central Mattress Co., Ltd.
Newtown, Johannesburg
Steel Divans, Combination Beds, Coir and Innerspring Mattresses.

Sugar Brokers
All orders will be placed through any Distributors, desired by customer.

BOOKS FOR SALE

Indian Life and Labour in Natal	3	6
The Indian as a South African	4	3
Recipes from East and West	2	9
How to Guide Good Letters—B. Roberts	2	0
The Group Areas Act—Muriel Horrell	10	0
How to Grow Vegetables—W. H. Turnbull	2	8
S.A. Non-White Workers—Muriel Horrell	4	6
How to look after Cattle—W. H. Turnbull	3	0
Race and Culture—Michel Teiris	1	6
S A. Journal of Economics—J. F. Van Der Horst	1	6

Obtainable from:
'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Every tin of Sunbeam is a tin of sunshine. See what a wonderful, dazzling shine it gives to your stoeps. A quick shine. A long-lasting shine. A *Sunbeam* shine! Red, green and black for stoeps. White, light and dark for floors and furniture.

Shines...and shines...and shines

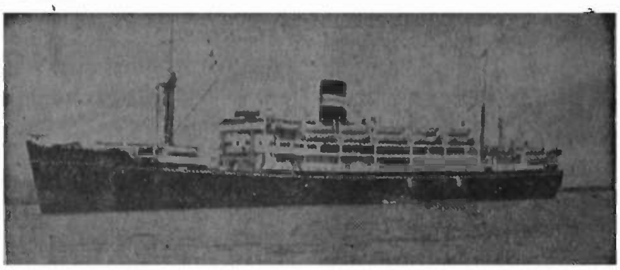

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 30th June 1957. Sailing 5th July 1957. For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third Class Bunk				£31—10—0

Non-Vegetarian Special Food £11-10 Ordinary Food £4-18
Vegetarian Special Food £10-3 Ordinary Food £4-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

Are You a subscriber of 'Indian Opinion' if not, Why not?

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID.

"Pack hoofs and horns separately. We pay 15/- per 100 lbs.

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

London Letter

(From Our Own Correspondent)

* * *

Nakuru (Kenya)

SINCE the election of eight African members to the Legislative Council last March, the political situation in Kenya has gravely declined. After their first meeting the African members issued a statement declaring the Lyttelton Constitution null and void, and refusing to join the Council of Ministers or to take office as Under-Secretaries.

Shortly afterwards they submitted a demand for the increase of the African seats in the Legislative Council from 8 to 23. The Chief Secretary's reply to the demand was by no means a flat refusal. He stated that the Government did not believe that the constitutional change was either impossible or undesirable, but it did consider that, in any circumstances and whatever the constitutional arrangements might be, it would be necessary to enter into full discussions with all groups jointly before any decisions were made. Replying to the Chief Secretary, the African members repeated they did not recognise the Lyttelton agreement, nor its pledge that there will be no change of constitution before 1960 without the agreement of all groups in the Legislative Council. They also refused to enter into any negotiations with representatives of other racial groups and stated they would deal only with the Government.

Furthermore they expressed their view that "the Government should make known its decision on the existence or otherwise of a case for increased African representation before such talks can be held." Since then the Nyanza group of African elected members and Mr. Tom Mboya, who hails from Nyanza, have bitterly attacked the Secretary of State, the Government of Kenya, and the European community at a series of meetings. They have been strongly supported by Mr. Argwings-Kodek, president of the Nairobi District African Congress.

All five attended a public meeting in Kisimu on April 27. This meeting was attended by some 600 Africans of whom approximately 20 per cent were of the Luo tribe. Mr. Mboya who received an ovation, asked why Kenya should not obtain independence as Ghana had done, especially as Kenya Africans were more educated and advanced than those of the West Coast. He then said: "Unless Africans are given their rights, war will not end." He repeated those words three times, and asked that the Government be informed that he had spoken them. After strong criticism of European settlers, he launched an attack on land consolidation. Africans should know, he said, that it was the Lyttelton plan which had brought land consolidation to Kenya. If the Government wanted land consolidation the settlers must leave the White Highlands, and it could be done there. Mr. Blundell's farm in Subukia would be a good place to start. Mr. Mboya said that Africans rejected the Lyttelton Plan, which was "a mistake made by one African nominated member, who perhaps was hungry and had accepted his seat for 6,000 shillings a month."

Mr. Ohanga, the former Minister of Community Development, was at the meeting, and had an uncomfortable time. Mr. Mboya, who is a most eloquent speaker, argues that the Colonial Office form of Government is infinitely preferable to any government in Kenya that includes unofficial Europeans and Asians. He seeks an ever-increasing number of African members of the Legislative Council, elected on universal adult franchise, until an African Government, on the model of Ghana, rules Kenya as an independent state within the Commonwealth. He sees himself as the Nkrumah of the East. He says openly that he is not interested in getting on with any European who lives in Kenya, and also speaks of advice and aid which he receives from socialists in England.

Recently he is reported to have told a local journalist that the Executive of the Labour Party never did anything about Kenya without consulting him.

There have been two disturbing reactions to this campaign. After the Kisimu meeting on April 27, 6 Africans from Nyakatch location in Central Nyanza, where the consolidation programme had made good progress, suddenly withdrew their names from the list of those who had enrolled for a short course on land consolidation. They had particularly asked to be enrolled for this course, and they gave no reason for withdrawal. Land consolidation is a fundamental point of the Government's extensive programme to raise the standard of living among African peasant farmers. Secondly when news of the meeting reached the Athi River detention camp it had a very bad effect on the outlook of the Mau Mau detainees. There is a grave prospect that if the activities continue they will retard release of detainees and so postpone the date when emergency powers can be abandoned.

Mr. Mboya and other African leaders have also strongly opposed the proposal to establish a military base in Kenya. The situation is dangerous and explsoive and the Government may well be forced to impose a stricter control on public meetings. Since the African elected members entered the Council far too many of their speeches have been notable for false statements and gross distostion of facts and they seem determined to give a racial twist to every issue. Asian members who, a month ago, indicated general support for increased African representation, are now clearly perturbed by the way things are going. Those who take an impartial view of this inflamed problem recognise that there is a good case for 3 or 4 more seats for Africans in the Council.

Nairobi

The Kenya Government announced recently its intention to impose tighter control on African political meetings warned Africans that such meetings might be recorded on tape recorders "in order that there may be an incontestable record of what is said." Referring in a statement to "inflamatory political speeches which if unchecked might lead to a return of violence," the Government spoke of tactics reminiscent of methods employed by Mau Mau leaders before the emergency was declared. The decision to tighten control had been taken with the greatest reluctance but the situation was now such that firm action was required.

Ambitious young men can quickly earn high salaries in accounting; banking; secretaryship. Forty-seven years of successful educational service. Success starts immediately you send for the free book "The Direct Way to Success," and have your career planned by The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, 'Phone 33-1654.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR RÔLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at Phoenix, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

બુદ્ધિની ખરી ખિલવણી હાથ પગ, આંખ, કાન, નાક આદિ ઇન્દ્રીઓને કેળવવાથીજ થઇ શકે એમ હું માનું છું. બીજી રીતે કહીએ તો, બાળક ઇન્દ્રિઓનો બુદ્ધી પૂર્વક ઉપયોગ કરે તો તેની બુદ્ધીની ઉત્તમ તથા સૌથી વધારે વેગવતી ખીલવણી થાય.

—ગાંધીજી.

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

શરીર અને મન ખીલે તેની સાથે સાથે આધ્યાત્મિક જાગૃતી ન થાય તે કેવળ એના વિકાસનો વિશેષ અર્થ ન રહે. આધ્યાત્મિક કેળવણી એટલે હૃદયની કેળવણી. શરીર તથા આત્મા ખીલે ત્યારે જ મન ખરેખરૂં ખીલે છે.

—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૫ મું—અંક ૨૨ | તા. ૭ જુન, ૧૯૫૭. | છુટક નકલ પે. ૪

દક્ષિણ આફ્રિકા સામે ભારતનો અસહકાર બંધ કરવાની હાકલ

લેખકઃ શ્રી. પી. કોડાન્ડ રાવ

જેઓ બેન્ગલોરની સર્વંનસ ઓફ ઇન્ડિય સોસાયટીના સભ્ય છે

મે ૧૬; ૧૯૫૭ના દિવસે રાજ્ય સભામાં બોલતાં પંડીત નહેરૂએ ફરીથી, એમ જણાવ્યું હતું કે, બ્રીટનમાં ભરાનારી કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની કોન્ફરન્સમાં દક્ષિણ આફ્રિકા અને ભારત વચ્ચેના સવાલની ચર્ચા કરવી એ એમને યોગ્ય નથી લાગતું. આ ચર્ચા કાંતો બે સરકારો મળીને એક બીજા સાથે કરે અથવા યુનો દવારા તો થાય એ યોગ્ય ગણાય.

પણ એમ કહી શકાય છે કે દક્ષિણુ આફ્રિકાના સવાલનો ઉકેલ કરવા માટે બધી માહીતીઓનો અભ્યાસ કરવામાં કાંઇ વાંધો ન હોવો જોઇએ. અને જો એવી આશા હોય કે કદાચ કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની કોન્ફરન્સમાં દક્ષિણુ આફ્રિકાના સવાલને ચર્ચવાથી ફાયદો છે, તો એમ કરવામાં કાંઇ ખોટું નથી. આપણે પાછળ નજર કરીએ તો જણાશે કે ૧૯૧૭ની ઇમ્પીરીયલ વોર કેબીનેટમાં, કોમનવેલ્થના બીજા દેશોમાં કે જેમાં દક્ષિણુ આફ્રિકા પણ હતું એમાં હીંદીઓના હકોની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આ સવાલ ૧૯૨૧ની ઇમ્પીરીયલ કોન્ફરન્સમાં પણ પાછો લાવવામાં આવ્યો હતો. આ સમયે સ્વ. શ્રી શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રીએ એક ઠરાવ રજુ કર્યો હતો. આ ઠરાવને, ત્યારના સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટ સ્વ. ઇ. એસ. મોન્ટેગ્યુએ પોતાનો હાર્દીક સાથ આપ્યો હતો. આ ઠરાવમાં એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે દરેક દેશને એવો હક હોવો જોઇએ કે પરદેશીઓની આવક ઉપર તેઓ અંકુશ રાખે, પણ જે દેશોમાં હીંદીઓ કાયદેસર રીતે સ્થાઇ થઇ ગયા છે એમની તરફ એમના રંગને લીધે ભેદભાવ ન હોવો જોઇએ. તેમજ તે દેશમાં વસતા ગોરાઓ સાથે સમાન ભાવે રહેવાનો એમને હક હોવો જોઇએ. આ ઠરાવનો કોન્ફરન્સે સ્વીકાર કર્યો હતો. આમાં એકજ વિરોધ હતો અને એ દક્ષિણુ આફ્રિકા તરફથી સ્વ. જેન. જે. સી. સ્મટસનો. આ કોન્ફરન્સમાં એક બીજી મહત્વની વાત એ હતી કે, આ પરિષદનો એવો ધારો હતો કે કોઇ પણ ઠરાવ ને બહુમતીથી નહી પણ સહમતીથી પાસ કરવામાં આવતો. પણ આ અવસરે તે સંસ્થાએ આ કાયદાનો ભંગ કરી ને શાસ્ત્રીજીના આ ઠરાવને બહુમતીથી સ્વીકાર્યો હતો. જનરલ સ્મટસને આનો વિરોધ કરવાનો હક હતો, છતાં ત્યાં તેઓ ચુપ રહ્યા. દક્ષિણુ આફ્રિકામાં એમની રાજ કરવાની ભલે તેવી નીતી હોવા છતાં તેઓ લંડનમાં ખુલ્લી રીતે એવા રાજ્યનો કે જેમાં રંગભેદ હોય તેનો પ્રચાર કરવા નહોતા ઇચ્છતા. આ સવાલ ફરી સ્વ. શ્રી તેજબહાદુર સપ્રુ તરફથી ૧૯૨૨ની કોન્ફરન્સમાં પણ ઉપાડવામાં આવ્યો હતો.

ખરૂં પુછો તો આજે યુનો કરતાં વડા પ્રધાનોની કોન્ફરન્સને દક્ષિણુ આફ્રિકાના આ સવાલમાં વધારે રસ હોવાનો સંભવ છે. આ કોન્ફરન્સના ખાનગી વાતા વરણમાં આ સવાલની ચર્ચા યુનોના ખુલ્લા સંમેલન કરતાં વધુ સારી રીતે કદાચ થઇ શકે.

પંડીત નહેરૂ આ સવાલને દક્ષિણુ આફ્રિકાની સરકાર સાથે અથવા યુનોની સભામાં ચર્ચા કરવા માંગે છે. પણ જ્યાર સુધી બ્રીટન અને બીજા ગોરા દેશો, એવું વલણ રાખશે જેવું તેઓ હાલ રાખી રહ્યા છે, અને જ્યાર સુધી અમેરીકા જેટલા જોરથી કોમ્યુનીઝમનો વિરોધ કરી રહ્યું છે એટલા જોશથી જ દક્ષિણુ આફ્રીકાના રંગીન સવાલનો વિરોધ કરવા તઇયાર નહી થાય ત્યાં સુધી યુનોમાં આ સવાલને કોઇ પણ જાતનો યશ મળવો મુશ્કેલ છે. આમ છતાં એ જરૂરી છે કે હીંદે જે વિરોધ સુચક પગલાં દક્ષિણુ આફ્રીકા સામે લીધા છે, એને દુર કરવા અને એક બીજા દેશોમાં એલચીઓ મોકલવા જેથી કદાચ દક્ષિણુ આફ્રીકા સાથે વાટાઘાટ કરવાનો વધુ સંભવ રહે.

આપણે ભૂતકાળ તરફ દ્રષ્ટી નાખતા જોઇ શકીએ છીએ કે એક વખતે સ્વ. પંડીત ભવાની દયાળે એમ કહ્યું હતું કે દક્ષિણુ આફ્રીકાનો પુરે પુરો વિરોધ કરવાથી દક્ષિણુ આફ્રીકાને ઠેકાણે પાડી શકાશે, પણ થોડાજ વખતમાં એમને એમનો મત બદલી નાખ્યો અને એમને જોયું કે આમ કરવાથી દક્ષિણુ આફ્રીકાના હીંદીઓને ત્યાંના ગોરાઓ કરતાં વધારે અડચણ પડતી હતી. દક્ષિણુ આફ્રીકામાં પ્રકાશીત થતા 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' પત્રે પોતાના ફેબ્રુવારી ૮ ૧૯૫૭ના અગ્રલેખમાં પણ અરજ કરી છે કે હીંદુસ્તાનને આવું વર્તન શોભતું નથી. તે પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે:

"જે દેશે મહાત્મા ગાંધી જેવા રત્નને પેદા કર્યો છે તે દેશ આજે દક્ષિણુ આફ્રીકા સામે બદલા તરીકે, દક્ષિણુ આફ્રિકાના જે નિર્દોષ ગોરાઓ હીંદમાંથી પસાર થાય તેઓની સામે કેટલાક પ્રતિબંધો મુકે તે જાણી અમે દુઃખી થઇએ છીએ. દક્ષિણુ આફ્રીકામાં સદ્વર્તન જેવું કશું છે જ નહીં. અને એવા દેશનું અનુકરણ કરવું એ સાવ મૂર્ખાઇ ભર્યું ગણાય. બીજી રીતે જોતાં હીંદના આ પગલાંથી કશો અર્થ નહીં સરે, કારણુ દક્ષિણુ આફ્રીકાના બહુજ થોડા ગોરાઓ હીંદ જાય છે. તેથી એક મોટા દેશે મુઠીભર ગોરાઓ માટે આવું કાયદેસર વલણુ લેવું એ અર્થ વગરનું થઇ પડે છે.

ત્રીજુ કારણુ આ વિરોધ માટે એ છે કે, જ્યારે આવું વલણુ બે દેશો વચ્ચે લેવાય છે ત્યારે એનો અર્થ એ કરાય કે, બન્ને દેશો યુદ્ધની તઇયારીઓ કરી રહ્યા છે. પણ હીંદ વિશે એમ માનવા અમે તઇયાર નથી કે તે કોઇ પણ સમયે અને કોઇ પણ કારણુસર દક્ષિણુ આફ્રિકા સામે યુદ્ધમાં ઉતરવા ઇચ્છે.

આ બધુ જોતાં અમને દુઃખ થાય છે કે, હીંદ એવી પરિસ્થીતી ઉભી કરી રહ્યું છે કે અંતે આ દેશ સાથે મિત્ર ભાવે ગુંચો ઉકલવાનો માર્ગ બંધ થશે અને યુદ્ધનોજ એક માર્ગ બાકી રહેશે."

વધુમાં યાદ કરતાં દુઃખ થાય છે કે જ્યારે સ્વ. રેવ સેચલ કે જેઓ દક્ષિણુ આફ્રિકાના એક ગોરા હતા અને પુનાના ખ્રીસ્ત સેવા સંઘમાં જોડાવવા અહીં આવ્યા હતાં ત્યારે મુંબઇના બીશોપને એમને લેવા જવામાં ઢીલ થતાં, મુંબઇના પોલીસ, તેમને એક "અઇચ્છનીય પરદેશી" તરીકે મુંબઇની પોલીસ ચોકીમાં લઇ ગઇ હતી. બીશપે એમને છોડાવ્યા. રેવ સેચલે આ બનાવથી ખોટુ નહોતું લગાડયું અને જણાવ્યું હતું કે, "દક્ષિણુ આફ્રીકામાં હીંદીઓ ઉપર જે અપમાનો લાદવામાં આવે છે એના હિસાબમાં તો આ કાંઇજ ન ગણાય." એમને ઘણા મીત્રોના આગ્રહથી દક્ષિણુ આફ્રીકાની હીંદી કોંગ્રેસ તરફથી અપાયલું માનપત્ર બતાવ્યું, જેમાં એમ લખવામાં આવ્યું હતું કે, "તેઓ દક્ષિણુ આફ્રીકાના હીંદીઓના ખરા મીત્ર હતાં અને દક્ષિણુ આફ્રીકાના હીંદી સત્યાગ્રહમાં એમને આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને એને લીધે દક્ષિણુ આફ્રીકાની સરકાર તરફથી એમને જેલની શીક્ષા ભોગવવી પડી હતી" આશા રાખીએ કે આવો આ એકજ બનાવ બનવા પામ્યો હશે.

હીંદના આ પગલાથી ન તો દક્ષિણુ આફ્રીકાના હીંદીઓને ફાયદો છે કે ન તો હીંદને પોતાને કંઇ પણ ફાયદો છે.

જો હીંદે આ પગલું પોતાનું સ્વમાન જાળવવા માટે લીધુ હોય તો એમને એજ વર્તન પાકીસ્તાન સાથે પણ રાખવું જોઇએ. અને જો દક્ષિણુ આફ્રીકાના ઉલાયદાપણા સામે વિરોધ

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૨૫૧)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ જુન, ૧૯૫૭.

શ્રી નહેરૂ ફરી વિચાર કરે

આ અંકમાં અમે મી. રાવનો એક લેખ જે બેંગલોરથી આવ્યો છે તે છાપ્યો છે, જેમાં તેઓ હીંદની સરકાર ને; તેમની દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ ની નીતીને બદલવા અરજ કરે છે.

અમારા વાંચકોનું ધ્યાન અમે આ લેખ તરફ ખાસ ખેંચવા માંગીએ છીએ, એના બે કારણો છે. પ્રથમ તો, દક્ષિણ આફ્રિકાનો સવાલ યુનોમાં બહુજ ગુંચવાઈ ગયો છે, અને મી. રાવના લેખમાં આમાથી નીકળવાનો રસ્તો છે. બીજુ એ કે કદાચ આ નીતી ફેરથી દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર કાંઇક અસર થાય.

પહેલા કારણ ઉપર ધ્યાન આપતાં આપણે જોઇ શકીએ કે જ્યાર સુધી, બ્રીટન અને અમેરીકા ઇલાયદાપણાના સવાલ ઉપર મી. સ્ટ્રાઇડમને ખોટુ લગાડવા નથી ઇચ્છતા ત્યાં સુધી યુનો આ સવાલનો ઉકેલ નહીં કરી શકે. આ સવાલ ઉપર વિરોધ કરવાની અમેરીકાની ઢીલથી, મી. સ્ટ્રાઇડમને ઉત્તેજન મળી રહ્યું છે. જ્યાર સુધી અમેરીકનો એમનો પેસો આ દેશમાં લાભકારી રીતે રોકી શકે ત્યાં સુધી ભલે સ્ટ્રાઇડમ અને તેમની સરકાર 'રંગીન માણસ ઉપર જે દુઃખ વરસાવવા ઇચ્છે, તે વરસાવે, પણ અમેરીકનો કાંઇ નહીં બોલે. અમેરીકા ગોરાઓનો દેશ છે. ઓછામાં ઓછી ત્યાંની સરકાર ગોરી છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં જે લોકો ઉપર અન્યાય થઇ રહ્યો છે એ ગોરા નથી, પણ કાળા છે. આને લીધે અમેરીકા કે જે, "સ્વતંત્રતા"ના શબ્દ પર ઘણો શોર મચાવે છે. તે, ઇલાયદાપણાને સરજનારા પોતાના ગોરા મીત્ર ઉપર, યુનોમાં દબાણ લાવવા નહીં દે. આ કારણ સર રંગીન પ્રજાઓએ, દક્ષિણ આફ્રિકાના રંગીન સવાલનો ઉકેલ કરવાનો રસ્તો બદલવો પડશે.

યુનોમાં ચર્ચાઓ કરી કરી, શું આ વાડામાં ઉતરવું અને આ સવાલ ને અમેરીકા પોતાના જોરને લીધે લાત મારે, એના કરતા બીન-ગોરા દેશોએ એવે સ્થળે આ સવાલ રજુ કરવો જોઇએ જ્યાં અમેરીકાનો નિર્ણય એજ બધાની ઉપરવટ ન ગણાય.

આનો એક રસ્તો એ છે કે, હીંદ દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે વ્યવહારીક સંબંધ શરૂ કરે.

કદાચ આમ કરવાથી, હીંદને એમ થશે કે એનું નાક કપાય છે. પણ જે દેશે ગાંધીજી જેવા મહાન પુરૂષને જન્મ આપ્યો એ દેશ આવા નકામા વિચારો ન રાખે. અમારૂ માનવું છે કે આ સવાલ એટલો ગંભીર છે કે પંડીત નહેરૂએ, એમની નીતીમાં ફેરફાર કરવાનો વિચાર કરવો જરૂરી છે.

આમ કરવાથી, હીંદને આ સવાલ ઉપર ચર્ચા ઉપાડવાનો હક મળશે. જ્યારથી અસહકાર શરૂ થયો છે ત્યારથી હીંદના આ સવાલને, અમેરીકાના બળથી આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાંથી લગભગ દુર કરી દેવાનો સંભવ ઉભો થયો છે. અને જો આમ થશે, તો આખી દુનીયાના આ સવાલના ઉકેલ કરવાના પ્રયત્નો મંદ પડી જશે.

બીજું, હીંદ આ દેશમાં પ્રતિનીધીને રાખશે તો આ દેશમાં બની રહેલા બનાવોની તાજી ખબરો મળ્યા કરશે, જેથી તેઓ ઇલાયદાપણાની સામે વધુ જોર થી લડી શકશે.

વધુમાં હીંદના પ્રતિનિધિ આ દેશની સરકારે ઉપર અને નેશનાલીસ્ટો ઉપર કદાચ અસર કરી શકે, જેથી તેઓ, હીંદ જવાનો વિચાર પણ કરે અને જોય કે, હીંદીઓને સગવડ આપતાં એ લોકો કેટલી ઉન્નતિ કરી શકે છે.

અમે એમ 'નથી માનતા કે આમ કરવાથી રંગભેદના સર્જકોનો હૃદય પલટો થઇ જશે. પણ અમને એટલી ખાત્રી છે કે તેઓ પોતાની રંગભેદની નીતીના ખોટા માર્ગને જાણશે અને જોશે.ત્યાર પછી તેઓ શું કરશે એ આપણે નથી કહી શકતાં.

ડચ રીફોર્મડ ચર્ચના સભ્યો અમેરીકા ફરી આવ્યા. ત્યાંથી આવ્યા પછી, ઘણાની વિચાર શ્રેણી બદલાઇ છે. જે લોકો સત્યાગ્રહમાં માને છે, એમનામાં એટલી શકતી હોવી જોઇએ, કે ખોટું પગલું કોઇ પણ હાલતે ન લેવું, અને લીધું હોય તો એને સુધારવાની હિંમત એમનામાં હોવી જોઇએ. એક મહાન રાજનૈતિક પુરૂષ તરીકે અમે પંડીત નહેરૂને અરજ કરીએ છીએ, કે તેઓ એમની નીતીમાં ફેરફાર કરે.

દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે વ્યવહારીક સંબંધ બાંધવાથી, સ્ટ્રાઇડમ સામે હીંદનું માથું નહીં નમે. ઉલટાનું આનાથી આપણે શ્રી નહેરૂની પંચશીલાની નીતીનો સુંદર ઉપયોગ થએલો જોશું. જો આ નીતીમાં માનનારા પોતાના પડોસના દેશને, અસહકાર જ આપી શકે તો આ નીતીમાં દુનીયા માટે કાંઇ નવીનતા નથી. પણ અમે માનીએ છીએ કે આ નીતીમાં માનવતાને માટે આશા છે. શ્રી નહેરૂના હાથમાં તે છે, અને તે એ કે, તેઓ દુનીયાના દેશોને બતાવે કે પંચશીલામાં માનનારાઓ એક ગુંચવાયલા સવાલનો ઉકેલ કેવી રીતે કરે છે.

આવું પગલું એ મહાત્મા ગાંધીના શીક્ષણ અનુસાર હશે. એમને કહ્યું છે કે, "દુશ્કમને જરૂર વખોડવો; એની તરફ ઘૃણા રાખવી પણ એ કરનાર સામે ઝેર નહીં રાખવું. જ્યાર સુધી એ જીવંત છે ત્યાર સુધી આશા છે કે તે એની ભુલ જોઇ શકશે." આ આદર્શથી માનવના સદ્ગુણો પ્રકાશીત થાય છે. આજે આ મહાન પુરૂષનું શીક્ષણ અને એમના આદર્શોને દુનીયા સામે મુકવા માટે, હીંદુસ્તાનજ એક લાયક દેશ છે કે, જે દેશમાં ગાંધી વાદી નેતાઓ હજુ હૈયાત છે.

ઘાના પ્રત્યે દક્ષિણ આફ્રિકાની વલણ

પ્રીટોરીયામાં ૨૭મી મેએ યુરોપીયન અને બીન-યુરોપાયનોની મળેલી સંયુક્ત કાઉન્સીલમાં ડો. ડબલ્યુ. એફ. ન્કોમા જેઓ ઘાનાના સ્વાતંત્ર્ય ઉત્સવ માં જઇ આવ્યા હતા તેમણે દક્ષિણ આફ્રિકાની ઘાના પ્રત્યેની વલણ અંગે ટીકા કરતાં કહ્યું હતું કે, એ ઉત્સવમાં અમેરીકાએ તેના નાયબ પ્રધાન મી. રીચર્ડ નીકસનને મોકલ્યા હતા જેને માટે કેટલાકનું માનવું છે કે તેઓ ઉત્સવ ની શોભા લઇ ગયા છે. દક્ષિણ આફ્રિકાએ ઉચ્ચ હોદ્દાના પ્રતિનિધિને ન મોકલીને એક ઐતિહાસિક તક ગુમાવી છે.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, ઘાનાએ બોલાવેલી કોન્ફરન્સનો દક્ષિણ આફ્રિકાએ બહિષ્કાર કર્યો છે. વધારામાં કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની કોન્ફરન્સ માં ડો. ક્વામી ન્ક્રુમાહ પહેલીજવાર હાજર થવાના છે ત્યાં પણ આપણા વડા પ્રધાન મી. સ્ટ્રાયડમ નથી જવાના. આપણે જો નહીં સંભાળી શું તો આફ્રિકાની એક આગેવાન પ્રજા તરીકે ઘાના આપણું સ્થાન લેશે. આફ્રિકા ખંડમાં યુનીયન સૌથા વધુ આગળ પડતો દેશ છે પણ તેની નીતિ સૌથી પછાત છે. કદાચ મી. ન્ક્રુમાહ એક દિવસે આફ્રિકાને દોરશે.

ઘાનાએ મિત્રતા માટે યુનીયન પ્રત્યે હાથ લંબાવ્યો પણ તેને પ્રોત્સાહન નથી મળ્યું. ઉત્સવમાં રશીયાએ મોટું પ્રતિનિધિ મંડળ મોકલ્યું હતું અને તેના વિકાસ માટે ઇંતેજારી પૂર્વક નજર રાખે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર ઘાના પ્રત્યે તેની નીતિમાં આંધળી બની ગએલી છે જે વસ્તુ ઘાનામાં બની છે તેની બાકીની દુનીયા પર પણ અસર થશે.

કહેવતો

જો તમને કોઇ એક વાર છેતરી જાય તો તે તેનો દોષ છે, પણ તે જો તમને બીજી વખત 'બનાવી' જાય તો પછી એ તમારો જ દોષ છે.

—રૂમાનિયા.

જે ઝપાટાભેર જવાબ આપે છે એનું જ્ઞાન તદ્દન ઓછું હોય છે.

—પર્શિયા.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ભારતનો સાપ્તાહિક પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી) ૨૩—૫—૫૭.

ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલ નહેરૂ, લંકાનો ત્રણ દીવસનો શુભેચ્છા પ્રવાસ પુરો કરીને નવી દિલ્હી પાછા ફર્યા છે. શ્રી નહેરૂની સીલોનની આ મુલાકાતથી ભારત અને સિલોન વચ્ચેના સ્નેહ અને મૈત્રી ભર્યા સંબંધો વધુ ગાઢ બન્યા છે. શ્રી નહેરૂને, સીલોનની પ્રજાએ આપેલો ઉમળકા ભર્યો આવકાર, બન્ને દેશોની પ્રજાના મીઠા સંબંધોનું દર્શન છે.

પ્રવાસના અંતે શ્રી નહેરૂ અને સિલોનના વડા પ્રધાન શ્રી ભંડારનાયક તરફથી એક સંયુક્ત નિવેદને જગતની મહાસત્તાઓ અત્યારે હાઇડ્રોજન બોમ્બના જે પ્રયોગ કરી રહી છે તેને સાફ ભાષામાં વખોડી કાઢ્યા છે. તે ઉપરાંત માનવજાત અને વિશ્વશાંતીના હિતમાં અણુશસ્ત્રોના પ્રયોગો પર પ્રતિબંધ મુકવાની ચોકખી વાત, એ બન્ને રાજનીતિજ્ઞોએ જગતને સંભળાવી છે.

અણુશસ્ત્રોના પ્રયોગો સામે એક જબ્બર વિરોધી વંટોળ પૂર્વીય દેશોમાં ફરી રહ્યો છે: પણ સત્તાની ખેંચતાણમાં અટવાયેલી મહાસત્તાઓના બહેરા કાન પર આ વંટોળની કાંઇ અસર થતી હોય એમ લાગતું નથી. અણુશસ્ત્રો પર પ્રતિબંધ મુકવાની માંગણી, ભારતની લોકસભાએ પણ હજુ હમણાં કરી છે. ભારતના સંરક્ષણ સચિવ શ્રી કૃષ્ણમેનને, અણુશસ્ત્રોના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ મુકવાની માંગણી કરતાં લોકસભામાં રજુ કરેલા ઠરાવને, ગૃહના તમામે તમામ સભ્યોએ સર્વાનુમતે બહાલી આપી છે.

ગોવાનો સળગતો સવાલ

પોર્ટુગીઝોની નાગચૂડમાંથી ગોવાને મુક્ત કરવાનું આંદોલન આગળ વધી રહ્યું છે. ગોવા ભારતનો અંતર્ગત ભાગ છે અને ભારત સાથે તેનું જોડાણ થવું જોઇએ એમ જગતના મોટા ભાગના રાષ્ટ્રો પણ માને છે. પણ પોર્ટુગીઝ સરકાર એનો નન્નો છોડતી નથી.

ગોવાની પ્રજાના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામને ભારતની પ્રજાનો પુરતો સાથ અને સહકાર સાંપડયો છે. ભારતના તમામ રાજદ્વારી પક્ષો. ગોવાની મુક્તિના પ્રશ્ન પર એક થયેલા છે. અહિંસા અને શાંતિના સિદ્ધાંતોને વરેલી ભારત સરકાર, ગોવા અંગે કડક નીતી અપનાવી રહી છે પણ સાથોસાથ શાંતિ માટેની તેની નીતીથી તે લેશમાત્ર ડગવા માંગતી નથી.

આમ છતાં લોકસભાની ચાલુ બેઠક તા. ૩૧મી મેએ પુરી થયા પછી, વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂ, લોકસભાના વિરોધ પક્ષના સભ્યો સાથે ગોવા અંગે ચર્ચા મંત્રણા કરનાર છે. નિરીક્ષકોનું માનવું છે કે, ગોવાને વહેલામાં વહેલી તકે પરદેશીઓના હાથમાંથી મુક્ત કરવા અંગેના ઝડપી પગલાં લેવાની વિરોધ પક્ષના સભ્યો વડા પ્રધાનને વિનંતિ કરનાર છે. શ્રી નહેરૂ અને વિરોધ પક્ષના આગેવાન સભ્યો વચ્ચે થનારી આ ચર્ચા મંત્રણા પરિણામ પર અત્યારે સૌકોઇની મીટ મંડાઇ છે.

પાકીસ્તાનને ચેતવણી

સંયુકત રાષ્ટ્ર સંસ્થા (યુનો)ની સલામતી સમક્ષ સ્વીડીશ રાજનીતિજ્ઞ શ્રી યાર્રીંગનો કાશમીરનો અહેવાલ ગમે ત્યારે ચર્ચાય અને એનું પરિણામ ગમે તે આવે એ હકીકતને ભારત લેશ માત્ર મહત્વ આપતું નથી. કાશમીર અંગેની ભારતની નીતીમાં પણ જરા જેટલો ફેરફાર થનાર નથી. કાશમીર ભારતનો ભાગ બની ચુકયું છે અને ભારતની પ્રજા સાથે કાશમીરની પ્રજા એકમેક થઇ ગઇ છે એ વાત પણ દુનીયાએ કયારનીયે જાણી લીધી છે.

તાજેતરમાં ભારતના સંરક્ષણ પ્રધાન શ્રી કૃષ્ણમેનને પાકીસ્તાનને સાફ વાત સુણાવી દીધી છે, કે કાશમીર પર કોઇ પણ પ્રકારનું આક્રમણ ભારત તરફથી ખાળવામાં તો આવશેજ એટલું જ નહિ પણ એ આક્રમણને ભારત, જડબાતોડ જવાબ પણ આપશે.

જાપાનના વડા પ્રધાન ભારતમાં

જાપાનના વડા પ્રધાન શ્રી નોબુશુક કીષીનું ભારતમાં આગમન થયું છે અને પોતાના આગમનની સાથે જાપાનના મહાઅમાત્યે, છેલ્લા સેંકડો વર્ષો દરમીયાન, ભારતના ધર્મ, કલા, સાહિત્ય અને ફીલસુફીએ તેમજ ભારતની અનેક ભવ્ય પ્રણાલિકાઓ જાપાનની પ્રજા પર પાડેલી અસરનો ખ્યાલ આપ્યો છે.

શ્રી કીષી અને શ્રી નહેરૂ વચ્ચે આંતરરાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિ વિષે ચર્ચા મંત્રણા પણ થઇ ચુકી છે. આમ તો વિશ્વના મહત્વના પ્રશ્નો પર ભારત અને જાપાનની નીતી લગભગ એક બીજાને મળતી છે પણ પ્રજાસત્તાક ચીન અંગે જાપાનની નીતી જુદી પડે છે, ભારતે જ્યારે પ્રજાસત્તાક ચીનને રાજદ્વારી માન્યતા આપી છે ત્યારે જાપાને એ દિશામાં હજુ સુધી પગલું ભર્યું નથી.

આથી રાજદ્વારી નિરીક્ષકોનું કહેવું છે કે, શ્રી નહેરૂ અને કીષી વચ્ચેની ચર્ચા મંત્રણામાં, ચીનને માન્ય રાખવાનો પ્રશ્ન જરૂર આગળ રહ્યો હશે. ભારત, પ્રજાસત્તાક ચીનનું મિત્ર રહ્યું છે એટલે ચીનને માન્ય કરવાના પ્રશ્ન અંગે શ્રી. નહેરૂને શ્રી. કીષી વચ્ચે વિચારોની પુરેપુરી આપલે થઇ હશે.

દ્વિભાષી મુંબઇ રાજ્ય

મુંબઇ સાથે સંયુકત મહારાષ્ટ્ર રચવાના પ્રશ્ન પર ગઇ સામાન્ય ચુંટણીમાં સારી સંખ્યામાં ચુંટાઇ આવેલા સંયુકત મહારાષ્ટ્ર અને મહાગુજરાતના હિમાયતીઓની અલગ અલગ રાજ્યોની રચના કરવાની માંગણીને ભારત સરકારે એક વધુ વાર નકારી કાઢી છે. લોકસભાની ચાલુ બેઠક દરમીયાન, સંયુકત મહારાષ્ટ્ર અને મહાગુજરાતની રચનાને તરફેણ કરતાં સભ્યોને, ગૃહપ્રધાન પંડીત ગોવીંદ વલ્લભપંતે, નમ્રતા પુર્વક પણ કડક શબ્દોમાં કહી દીધું છે કે, ભારત સરકાર, મુંબઇના પ્રકરણને ફરીને ઉઘાડવા માંગતી નથી. દ્વિભાષી મુંબઇ રાજ્યની રચનાને વેરવિખેર કરવામાં આવશે એવો કોઇએ સ્વપ્ને પણ ખ્યાલ કરવો નહિ.

શ્રી પંતે એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે, મુંબઇ રાજ્યની મોટા ભાગની પ્રજાએ તો દ્વિભાષી રાજ્યની રચનાની તરફેણમાં જ મતદાન કર્યું છે.

પણ મુંબઇને મહારાષ્ટ્રમાં લાવી આપવાનું મતદારોને 'વચન' આપીને ચુંટાયેલા સંયુકત મહારાષ્ટ્ર વાદીઓ જો તેમની માગણી પડતી મુકે તો મતદારો પાસે તેઓ ફરીને જઇ શકે નહિ. એટલે તો તેઓ આંદોલનની ભાષાનો જ ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. મહાગુજરાતની બાબતમાં પણ તેવું જ છે. પણ આ પ્રકારના આંદોલનો લાંબા કાલ માટે ટકયા નથી એવું ઇતિહાસે પુરવાર કર્યું છે. લોકશાહી દેશમાં ભાષાવાદ કે પ્રાંતિયવાદના ઝેરને કોઇ સ્થાન હોઇ શકે નહિ.

શ્રી. પ્રકાશમનું અવસાન

'આંધ્ર કેસરી' શ્રી ટી. પ્રકાશમનું આ અઠવાડીયા દરમીયાન, ૮૬ વર્ષની વયોવૃદ્ધ ઉંમરે અવસાન નીપજ્યું છે. આંધ્રકેસરીના દેહ વિલય સાથે, ભારતની રાજદ્વારીક્ષિતિજ પરનો એક ચમકતો સિતારો ખરી પડયો છે. ભારતના આઝાદી સંગ્રામમાં શ્રી પ્રકાશમે બજવેલો ભાગ અને માભોમ કાજે તેમણે આપેલું બલિદાન, ભારતના ઇતિહાસમાં હંમેશા સુવર્ણાક્ષરે અંકિત બની રહેશે.

આંધ્ર પ્રદેશની રચના થયા પછી એના પ્રથમ મુખ્ય પ્રધાન બનવાનું માન શ્રી પ્રકાશમને મળ્યું હતું. મદ્રાસના મુખ્ય પ્રધાનનો હોદ્દો પણ તેમણે શોભાવ્યો હતો. રાજદ્વારી મતભેદને કારણે તેઓએ એકવાર કોંગ્રેસથી વિખુટા પણ પડયા હતા.

પણ તેમનાં અવસાન પછી, તેમને અપાયેલી ભવ્ય અંજલિ, તેમની લોકપ્રિયતાનો સજ્જડ પુરાવો છે. તેમનાં કાર્યો અને જીવન, આજની અને આવતી પેઢીને હંમેશા પ્રેરણારૂપ બની રહેશે,

---

ગરજ કોને?

ઝવેરચંદ મેઘાની

ગરજ હોય તો આવ ગોતવા:
  હું શીદ આવું હાથ, હરી!
ખોજ મને જો હોય ખેવના,
  હું શીદ રહેલ ઝલાઉં, હરી! (૧)

ગેબ તણી સંતા કુકડીમાં
  દાવ તમારે શિર, હરી!
કાળાન્તરથી દોડી રહ્યા હો—
  તોય ન ફાવ્યા કેમ, હરી! (૨)

સુફીઓને સખી–ભકતો જૂલ્યા,
  વલ વલિયા સહુ વ્યર્થ, હરી!
'સનમ! સનમ!' કહીને કો' રઝળ્યા'
  કોઇ 'પિયુ! પિયુ! સાદ કરી. (૩)

પોતાને પતિતો–દુસ્ટો કહી,
  અપમાને નિજ જાત, હરી!
એ માંહેનો મને ન માનીશ:
  હું સમવડ રમનાર, હરી! (૪)

તલ સારો મુજ અંતર કેરા,
  દાખવું તો મને ધિકક, હરી!
પતો ન મારો તને બતાવું—
  હું—તું છો નજદીક, હરી! (૫)

મારે કાજે તુજ તલસાટો,
  હવે અજાણ્યા નથી, હરી!
હું રિસાયલને તું મનવે,
  વિધ વિધ રીતે મથી, હરી! (૬)

પવન બની તું મારે દ્વારે,
  મધરાતે ઘૂમરાય, હરી!
મેઘ બની ને મધુરા મધુરા,
  ગાણાં મારાં ગાય, હરી! (૭)

વૈશાખી બળ બળતા વનમાં,
  દીઠા ડાળે ડાળ, હરી!
લાલ હીંગોળી આંગળી આળા,
  તારા હાથ હજાર, હરી! (૮)

માછલડું બનીને તેં મુજને,
  ખોળ્યો પરલયની માંય; હરી!
હું બન્યો કાદવ: તું બની કુકકર,
  રગદોળાયો...શરમે હરી! (૯)

પથ્થર–લકકડ–પશુ...પંખી હો,
  નજર તમારી ચુકાવી, હરી!
માનવ થઇ પડું હાથ હવે, તો
  જગ કહેશે–ગયો ફાવી હરી! (૧૦)

લખ ચોરાશીને ચકરાવે,
  ભમી ભમી હુંઢણ હાર, હરી,
ડાબો હો કાં દાવ પુરો દે,
  કાં તો હાર સ્વિકાર, હરી! (૧૧)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધીજીની જીવન કથા

(કથનાર: ગરટ્રુડ મરેય)

પ્રકરણ ૧૩મું

બોઅર યુદ્ધ અને તે પછી

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હોલેન્ડથી જે ડચ લોકો જઈને વસેલા તેને બોઅર કહે છે. તેમની સાથે બ્રીટીશને લડાઈ શરૂ થઈ ત્યારે ગાંધીજી બોઅર લોકો તરફ સહાનુભુતી ધરાવતા હતા પરંતુ તેઓ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના વતની હતા જેથી જેમની તેઓ પ્રજા છે તેમની તરફેણમાં સેવા આપવી જોઈએ એમ તેમને લાગ્યું અને તેમને બીજાઓનાં લોહી વહેવડાવવા માટે લડવું નહોતું તેમ જ તેઓ જીંદગીને જોખમમાં મુકવા માટે ડરતા પણ ન હતા.

આથી તેમણે બને તેટલા હીંદી મિત્રોને એકઠા કર્યા અને તેમને એમ્બ્યુલન્સની ટુકડીમાં કામ કરવાનો કોર્સ લઈ તાલીમ આપવા માંડી અને પોતે પણ તે કોર્સ લીધો. આમાં જ્યારે તેઓને સર્ટીફીકેટો મળ્યાં ત્યારે તરતજ ગાંધીજીએ બ્રીટીશ સરકારને સેવા આપવાની માગણી કરી.

આમાં બધા મળીને ૧૧૦૦ માણસો હતા અને તોપના મારાની સરહદમાં જઈને પણ જખમી સીપાઈઓને બચાવવાની સેવાના હિંમત ભર્યાં કામો તેમણે કર્યાં હતાં આ બહાદુરીના કામોના હેવાલ છાપાઓમાં પણ પ્રગટ થયા હતા. એ સમય સુધી તો બ્રીટીશો એમ જ માનતા હતા કે હીંદીઓમાં બીલકુલ હિંમત જેવું કશું છે જ નહીં, પણ આ બનાવ પછી તેઓએ તેમના એ વિચારોમાં પરિવર્તન કર્યું.

આ એમ્બ્યુલન્સ કોરનું કાર્ય ચાલતું હતું તે દરમીયાન ગાંધીજી અને તેમના સ્નેહિઓ અંગ્રેજ સૈનિકોના સંપર્કમાં વધુ ગાઢ રીતે આવ્યા જેથી તેમને જણાયું કે લશ્કરી સીપાઈઓ અભિમાની ન હતા પણ ઘણા મળતાવડા અને ઘવાયેલા સૈનિકો . માટે કરેલી સેવા માટે કૃતજ્ઞતા બતાવતા હતા અને હીંદીઓ પ્રત્યે તેઓ ભાઈઓની જેમ વર્તન રાખતા હતા.

એમ્બ્યુલન્સ કોરમાં જોડાયેલા હીંદીઓમાં પણ જાતિભેદનો કોઈને ગર્વ ન હતો અગર ધર્મને અંગે કશો પણ ઝઘડો નહોતો કરતા. હીંદુ મુસલમાન અને ખ્રિસ્તીઓ બને તેટલો મિત્રભાવ રાખીને રહેતા તેમની આસપાસ તોપના થતા ધડાકાઓના ભયગ્રસ્ત સંજોગોમાં તેઓ રહેલા હતા જેથી તેમને એમ લાગતું કે ઈશ્વર એક જ છે અને તેજ સર્વનો પિતા છે. આ ઉપરથી આપણે જોઈ શકીશું કે માણસ જો આ મહાન સત્યને સમજી શકે તો ક્રુર લડાઈ પણ આશીર્વાદ રૂપ બની શકે છે.

ગાંધીજીએ હીંદીઓની એક મોટામાં મોટી સેવા એ કરેલી છે કે તેઓને તેમની પોતાની ભુલો તરફ ધ્યાન આપવાનું તેમને શીખવ્યું. જ્યારે લડાઈ પુરી થઈ ગઈ કે તરત જ તેઓ નવા ઉત્સાહથી તેમના આ કાર્યમાં લાગી ગયા. તેઓ હીંદીઓને હંમેશાં કહેતા કે તેઓને જો તેમના નાગરિક તરીકેના હકો ભોગવવા હોય તો તેવા હકો મેળવવાની તેમણે લાયકાત કેળવવી જોઈએ. દાખલા તરીકે તેમને જો ગોરાઓ માટેના ખાસ રખાયેલા લત્તામાં રહેવું હોય તો તેમણે હંમેશાં ચોખ્ખા અને સુઘડ રહેવું જોઈએ. તેમજ તેઓ પણ તેવા લત્તાને સારી સ્થિતિમાં રાખી શકે છે એમ બતાવી આપવું જોઈએ. મોટી સંખ્યાના હીંદીઓ ગંદી ટેવોમાં બેદરકારી રાખે છે એમાં કશો શક નથી અનું હવે ગાંધીજી એ ચલાવી લેવા નહોતા ઈચ્છતા. દુનીયાના બીજા લોકોની જેમ તેમને પણ તેમના લોકોને ચોકખા અને નિયમિતતા જાળવતા કરવા હતા. જ્યારે તેમણે તેમનું ભલુ કરવાની સેવા આપી ત્યારથી હીંદીઓ તેમને ખૂબ ચાહતા થયા. તે પછી આળસ કે એદીપણાનો કોઈ બચાવ કરે તે ગાંધીજી કદી સ્વીકારતા નહીં. ખુબ આળસુ લોકો પણ તેમને રાજી રાખવા સુધરવાનો પ્રયત્ન કરતા હતા.

[આ લેખ કોપીરાઇટ હોવાથી લેખકની મંજુરી વગર એનો ઉપયોગ ન કરવા ભલામણ છે.]

ધનની લાલસા અનર્થનું મુળ છે

કલકત્તાની ટંકશાળમાં પ્રદર્શનના કબાટમાં બનાવટી સિકકા ગોઠવીને કબાટ ઉપર લેટિન ભાષામાં એવું સુત્ર ટાંકવામાં આવ્યું છે કે ધનની લાલસા સર્વ અનર્થોનું મુળ છે.

આ સુત્ર કેટલું બધું સાચું છે? અને છતાં એ લાલસાથી લલચાઈને કેટલા બધા માણસો ધનવાન થવા ખોટા સિકકા પાડીને જેલ ભેગા થયા છે! અને કેટલા બધા છટકી જાય છે?

Table Model Adding Machine

ટેબલ મોડલ એડીંગ મશીન

કીંમત પા. ૯–૧૫–૦.— PRICE £9–15–0.

જો તમો વેપારી, ફ્રુટશોપર, હોકર, હોલસેલર, બુક-કીપર કે દુકાન વેચવાની, લેવાની હોય, અગર સ્ટોક ગણવાનો હોય, નાનાં મોટાં હિસાબો ગણવાના હોય, નાનાં મોટા સરવાળા બાદ બાકી કરવાના હોય તો આ હિસાબો ગણવાનું મશીન આપને અતિ ઉપયોગી થઇ પડશે. ૧ પેનીથી લઇને પા. ૯૯૯૯૯૯-૧૯-૧૧¾ સુધીના હિસાબો આપ અતિ સહેલાઇથી અને ઝડપથી ગણી શકશો.

આજે જ ઓર્ડર મોકલો.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા ચુકશો નહી.

લખો યા મળો :

THE ADDING MACHINE
P. O. Box II,
CHARL CILLIERS
E. TVL.

ગૃહિણી માટે ઉપયોગી

બંગાળી મિઠાઈ 'ચમચમ'

બનાવવાની રીત

આઠ શેર જેટલું દુધ લઇને તેને કડાઇમાં એટલા તાપ પર ઉકાળો કે તેની ઉપર મલાઈનું પડ ન જામી જાય તેમજ તે ઉભરાય પણ નહિ. થોડી વાર સુધી તેને ઉકળવા દીધા પછી એક ઔંસ ફટકડી લઈ તેનો બારીક ભુકો કરી દુધમાં નાખી તરત જ કડાઇ સગડી પરથી નીચે ઉતારી લો. દુધ તરત જ બંધાઇ જશે. તેને કપડાથી ગાળી લો અને થોડી વાર સુધી કપડું ભેરવી રાખો જેથી અંદરનુ બધું જ પાણી નીતરી જાય. શિખંડ બનાવવા માટે જેમ દહીને કપડામાં બાંધીએ છીએ ને મસ્કો કાઢીએ છીએ તેવી જ રીતે આમાં બધુ પાણી નીકળી જાય એટલે મસ્કો લઇને કપડાંથી છણી નાખવો. એ વખતે એમાં વાટેલુ કેસર જરા મેળવી દેવું એટલે એનો રંગ સુંદર થઇ જશે. પછી છણેલા મસ્કામાંથી સપાટ ત્રિકોણાકારો બનાવીને રાખવા અને ત્રણ શેર ખાંડ લઇ તેની ચાસણી કરવી. ૩ શેર ખાંડ ૨½ પ્યાલા (મોટા) કે તેથી જરા વધારે પાણી જોઇશે. ત્રણતારી ચાસણી થાય એટલે ત્રિકોણ આકારના ચમચમ એ ચાસણીમાં મુકી તેને સગડી પર મૂકી ચડવા દેવું. તાપ સાધારણ રાખવો જેથી વધુ તાપથી ચમચમ ફાટી ન જાય તેમ જ અતિ ઓછા તાપથી ચાસણીમાંથી ખાંડ છુટી ન પડી જાય. અડધા કલાકમાં ચમચમ તઇયાર થઇ જશે. બધા ચમચમને એક ડીશમાં કાઢી ગોઠવવા, દરેક ચમચમ ઉપર થોડી મલાઇ મુકવી અને એની ઉપર બદામને પિસ્તાં ભભરાવવાં. તેમ જ મનને પસંદ આવે તેવુ એસેન્સ છાંટવું.

—એક બહેન.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હંમેશ કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગણી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વસ્તુ તે ક્ષમા ભાવ, મીત્રને માટે પ્રેમ, તમારા બાળકો માટે સાચો રાહ, પિતા માટે ગર્વ અને માન, માતા અભીમાન લઇ શકે તેવું આચરણ, તમારે પોતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્માદા.

— ત્યારે —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના ભલા માટે તેઓની આફતમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડીયાની જીન્દગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખર સાચી ભેટ છે.

ઉપલો વીમો લઇ તમારા વહાલાઓને તમો આનંદ આપી શકો છો, અને અમો તમારી સેવા કરી આનંદ લઇ શકીએ છીએ.

વીમા બાબતની સાચી સલાહ અમારી પાસેથી મેળવો.

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ કુ. લી.

મુખ્ય ઓફીસરો

રૂસ્તમજી (પી.ટી.) લીમીટેડ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલએશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિકટોરીયા ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોકસ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબટેમ"

ટેલીફોન : ૪૭૯૮૮
૪૭૪૫૩

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—જોહાનીસબર્ગના એક જાણીતા લેખક અને બેરીસ્ટર મી. હેરી બ્લુમને તેની 'એપીસોડ' નામની નવલ કથાને બ્રીટીશ લેખકોની કલબે ૧૯૫૬ના વર્ષની પ્રથમ પંક્તિના સ્વીકાર્યો છે કલબ તરફથી યોજાયેલા એક ખાણાના મેળાવડામાં હાજરી આપી. ઇનામ સ્વીકારવાનું તેમને આમંત્રણ અપાયું હતું જેને માટે લંડન જવાની તેમણે પરમીટની માગણી કરેલી તે ગૃહપ્રધાન ડો. ટી ઇ ડોંગીસ તરફથી નકારાઇ છે.

—બીન-યુરોપીયનો માટે વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટી બંધ કરવાની સરકારની યોજનાની સામે વિરોધ ઉઠાવવા અઢી હજાર જેટલા વિદ્યાર્થીઓ અને સ્ટાફનાં માણસો શાંતિથી જોહાનીસબર્ગના રસ્તા પર સરઘસરૂપે પસાર થયા હતા તે વખતે પોલીસ ખાતાના માણસોએ છબી તથા નોંધ લીધી હતી.

—કેપ પ્રાંતમાં આવેલું કીંગ વીલ્યમ્સ ટાઉન શહેર ૧૨૨ વર્ષ પર મેની ૨૫ મી તારીખે સર બેન્જામીન ડી'અર્બને તે વખતના ઇંગ્લંડના રાજા કીંગ વીલ્યમ ચોથાના માનમાં એ શહેર સાથે તેનું નામ જોડી જાહેરાત કરી હતી.

—મેરીટઝબર્ગમાં ૨૪મી મેએ "બ્લેક શેશ"ની મળેલી વાર્ષીક મીટીંગમાં સર્વાનુમતે ઠરાવાયું હતું કે, એ સંસ્થા રાજકીય પક્ષોથી પર હોઇ એના સભ્યો દક્ષિણ આફ્રિકાની નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી સહિત જુદી જુદી પાર્ટીઓના મેમ્બરો છે જેથી આવતી ચુંટણીમાં એ સંસ્થા કોઇ પણ રાજકીય પક્ષને મદદ કરશે નહીં.

—ગત વર્ષના ડીસેમ્બરની ૬ તારીખે ડરબનના ટાઉન હોલમાં આફ્રિકનોની મળેલી મીટીંગમાં ૭૨ કલાક અગાઉ ડરબનના મેયરને ખબર આપવા વિના હાજરી આપેલી તે માટે લીબરલ પાર્ટીના પ્રમુખ મી. એલન પેટનને તથા હસન ઇબ્રાહીમ માલ, માઇકલ કેહેથેર્ન અને લીઓ કુપરને ડરબનની કોર્ટમાં ૨૪મી મેના દિને પાંચ પાઉંડનો દંડ અગર સાત દિવસની જેલ થઇ છે. બીજા બે જણાં ફલોરેન્સ મ્કીઝે અને સેલ્બોર્ન મ્પોન્યાને ત્રણ ત્રણ પાઉન્ડ અથવા સાત દિવસની સજા થઇ હતી. આ સૌએ અપીલ નોંધાવી છે.

—આફ્રિકન ઓરતોને પરમીટ રાખવી પડે તે સામે વિરોધ રજુ કરવા ગયા અઠવાડીયે જોહાનીસબર્ગના ટાઉન હોલ આગળ ૭ હજાર આફ્રિકનો સહિત એક ડેપ્યુટેશન મેયરને મળવા ગયું હતું. જેને સહાનભૂતી ભર્યો જવાબ આપવા પછી ટોળું શાંતિથી વિખરાઇ ગયું હતું એ અંગે જોહાનીસબર્ગના મધ્ય ભાગે આવી મોટી સંખ્યામાં આફ્રિકનો ભેગા થાય તેને જોખમરૂપ માની પોલીસના એસીસ્ટંટ કમીશનરે બીજીવાર એમ થશે તો પોલીસને વચમાં પડવું પડશે એમ મેયરને જણાવ્યું હતું.

—વેલકમ–ટ્રાન્સવાલની પોસ્ટમાં કામ કરતા એક આફ્રિકનને સાઇકલ પર મોકેશનમાં જતાં સાઇકલની પાછળ બાંધેલું કાર્ડબોર્ડના બોક્સમાં ભાંગ *Dagga* હોવાના શક પરથી એક આફ્રિકન પોલીસે અટકાવી તપાસ કરી તો તેમાં ૨૯ હજાર પાઉંડની બેન્ક નોટો મળી આવી હતી. જે માટે તેને પકડયો હતો. આ નોટોનું પાર્સલ થોડા વખત પર જોહાનીસબર્ગની બેંકે વેલકમની બેંક પર પોસ્ટમાં મોકલેલું તે મેઇલ બેગમાંથી ગુમ થઇ ગયું હતું.

—વીટવોટર્સરેન્ડના સી. આઇ. ડી ખાતાના વડા અધિકારી કર્નલ ઉદ્દબોબર્ગ જેના હસ્તક ઓપનહીમર ડાયમન્ડની ભેદી તપાસણી ચાલી હતી અને જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના એક પ્રખ્યાત ડીટેકટીવ તરીકે જાણીતા થયેલા છે તેઓ સાઉથ આફ્રિકન પોલીસમાંથી ફરાગત થયા છે એના માટે કશું કારણ નથી દર્શાવ્યું.

—કેપટાઉનના નવા નિમાયેલા આર્ચબીશપ રેવરન્ડ જુસ્ટ ડી. બ્લેક બ્રીટનમાં નથી જન્મેલા અને યુનીયનના શહેરી પણ નથી જેથી સા. આ. ના કાયદા મુજબ તેઓ પરદેશી સાઉથ આફ્રિકન તરીકે મનાશે એમ ગૃહ ખાતાના એક વકતાએ ૨૨મી મે એ કહ્યું છે બીજા વિદેશીઓની જેમ તેમને પણ ઇમીગ્રેશનના અંકુશ હેઠળ પસાર થવું પડશે પણ તે માત્ર વિધિ રૂપે જ હશે તેઓ પ્રત્યે દક્ષિણ આફ્રિકાના રહીશના જેવું વર્તન રખાશે જેથી રેજીસ્ટ્રેશનની ઓફીસે રીપોર્ટ કરવાની જરૂર નહીં રહે.

—દક્ષિણ આફ્રિકાની નેવી માટે ખાસ ઓર્ડરથી બંધાવેલ એવું પહેલું જહાજ કિનારાની માઇન સ્વીપર એચ એમ. એસ. એ. એસ. ડરબન દક્ષિણ આફ્રીકાના હાય કમીશનરની પત્નિ મીસીસ જે. ઇ. હોલો વેઇના હસ્તે ૧૨મી જુને સાઉથ હેમ્પટનમાં તરતુ મુકાશે. આ જહાજ ત્રણ નાની તોપ સહિત ૧૫૨ ફીટ લાંબુ અને ૨૮॥ ફીટ પહોળું છે.

—કેપ વેસ્ટર્નના નેટીવ પ્રતિનિધિ મી. બી. એ. લેવીટાસનાં મરણથી પ્રાંતિક ધારાસભામાં ખાલી પડેલી બેઠક માટે તા. ૨૩મી મેના દિને કેપટાઉનના ૨૯ વર્ષની વયના એક લેન્ડ સર્વેયર અને ટ્રેડ યુનીયનના કાર્યકર્તા મી. બેનટયુરોક જેઓ જોહાનીસબર્ગમાં ચાલતી હાય ટ્રીઝનની તપાસના ૧૫૬ વ્યકિતઓ પૈકીના એક છે તેમની નીમણુક જાહેર થઇ છે.

—દક્ષિણ આફ્રિકાનું એક માત્ર રાષ્ટ્ર ગીત તરીકે સ્વીકારાયેલું "ડાય સ્ટેમ"ના રચનાર રેવરન્ડ એમ. એલ. ડી વીલીયર્સને વાર્ષીક ત્રણસો પાઉન્ડનું, પેનસન આપવાની ભલામણનો સરકારે સ્વીકાર કર્યો છે એ પેનશન જીવન ભર આપવાની સુચના થઇ છે. પાર્લામેન્ટની પેનશન કમીટીને એ ભલામણો સોંપાઇ છે.

વિદેશની વિવિધતા

—જાપાનમાં ઓશાકાની ઇન્ટરનેશનલ એટમીક ફોરમને નોર્થ અમેરીકન એવીએશનના ડો. એ. બી. માર્ટીને ગયા અઠવાડીયે જણાવ્યું છે કે એટમીક શકિતથી ચાલી શકે એવું રેલવે એંજીન હમણા ચાલે છે એટલા જ કદ અને વજનમાં સારી રીતે બનાવીને ચલાવી શકાશે.

—જીનેવાની કેન્ટોનલ ટ્રીબ્યુનલે જાણીતી ફીલ્મ નટી રીટા હેઇવર્થને પ્રીન્સ અલીખાન સાથેનો લગ્ન વિચ્છેદ ૨૩મી મે એ મંજુર કર્યો છે.

—ઓટાવામાં ગવર્નમેન્ટ હાઉસના એક વકતાએ ૨૩મી મે એ જણાવ્યું છે કે બ્રીટનના માજી વડા પ્રધાન સર એંટની ઇડન હજુ પણ ઘણા માંદા ગણાય અને સારા થતાં ઘણો સમય નીકળી જશે.

—બ્રીટન અને ઇજીપ્ટના નાણાં શાસ્ત્રીઓ સુએઝ કેનાલની ખટપટ પછી સ્ટીર્લીંગ વિભાગમાં વ્યાપારી સંબંધ ફરીથી ચાલુ કરવાની ઇજીપ્તની માગણીથી બંને દેશોના વ્યાપરી સંબંધોમાં પ્રાથમિક વાટાઘાટો કરવા ૨૪મી મેએ રોમમાં ભેગા થયા છે એ મીટીંગ ૧૦ દિવસ ચાલશે એ અંગેની કશી બાતમી બહાર નથી પાડવા ઇચ્છતા પણ એક ઇજીપ્શીયને કહ્યું છે કે વાતાવરણ મળતાવડું છે.

—ડોમોસાના ટાઇપરે શહેરમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસની આરમીના માસ્ટર સર્જન્ટ રોબર્ટ રેનોલ્ડે કુઓમી ટાંગ પાર્ટીના એક કાર્યકર્તા લ્યુ ચી ટાનને બાથરૂમમાં ડોકાવવા માટે પીસ્તોલથી મારી નાંખ્યા પછી કોર્ટે તેને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકેલા જેથી ૪૦ હજાર માણસોનું ટોળું અમેરીકન એલચી ખાતાની ઓફીસે વિરોધ ઉઠાવવા ભેગું થતાં હુલ્લડ થયું હતું. બે ચાંગ કાઇ શેકની સરકારે કાબુ રાખવા ચાંપતાં પગલાં લીધાં હતા કેટલાક માણસો મરી ગયેલાં અને બે અમેરીકન બીલ્ડીંગ બાળી મુકાયેલી. ૨૪મી મેએ ચાંગ કાઇ શેકની કેબીનેટે અમેરીકાની સાથે ભાવિ સંબંધ અંગે કેટલાક કલાક સુધી વિચારણા કરી હતી. અમેરીકન અને બ્રીટીશોને ઘરની બહાર નીકળવાની મના કરવામાં આવેલી છે.

—બ્રીટીશ લેબર પાર્ટીની કોમનવેલ્થ કોન્ફરન્સમાં દક્ષિણ આફ્રિકા એકજ કોમનવેલ્થ પ્રદેશ પ્રતિનિધિ સિવાયનો રહેશે ડોર્કીંગમાં મળનારી આ કોનફરન્સમાં ૨૪ દેશના ૬૦ પ્રતિનિધિ તથા ઘણા પ્રેક્ષકો હાજરી આપશે દક્ષિણ. આફ્રિકામાંથી મીસીસ જેસી મેકફર્સીન જવાનાં હતાં પણ તેમને ગૃહમંત્રી એ પરમીટ નથી આપી જેથી જઇ શકયાં નથી આ કોન્ફરન્સમાં બ્રીટીશ લેબર પાર્ટીના પ્રમુખ મી. હયુ ગેઇટસ્કળ; આગલા કોલોનીયલ સેક્રેટરી મી. જેમ્સ ગ્રીફીથ્સ; બ્રીટીશ લેબર પાર્ટીના ખજાનચી મી. એન્યુરીન બીવન તથા ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસના જનરલ સેક્રેટરી સર વીન્સ્ટન ટયુશન ભાષણો આપવાના છે.

ભારતના સમાચાર

—ભારત સરકારે દક્ષિણ આફ્રિકાના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે સાત શિષ્યવૃતીઓ આપવાનું નકકી કર્યું છે. આ શિષ્યવૃતીઓ સાંસ્કૃતીક હશે. જેમાની પ્રત્યેક એક કલર્ડ અને આફ્રીકન વિદ્યાર્થીને અને પાંચ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ માટ હશે.

—હીંદ સરકારે જનતાં લાઇફ પોલીસીનું કામ સરકાર હસ્તક લઇ લીધુ છે તેના પહેલા પગથીયાં તરીકે કામદારોને લાઇફ પોલીસીઓ કઢાવવા કહ્યું છે તેને પરીણામે એક જ કલાકમાં એક હજાર પોલીસીઓ કાઢી હતી.

—હીંદનો હાથ વણાટનો માલ પેરીસ અને મનીખમાં પ્રદર્શીત કરવામાં આવ્યો હતો. પેરીસની 'બોન મારચ'"ની દુકાણમાં વેચાણ કરવામાં આવ્યું હતું. જરમનીમાં હીંદને હાથ વણાટ માટે "ગોલ્ડ મેડલ" ઇનામ મળ્યું હતું.

—ભારતમાં રૂપીયાની શરૂઆત ૧૭૫૭ માં થઇ હતી. આ વખતે નવાબ સિરાજ ઉદ્દૌલા અને બ્રીટનની ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીએ મળીને ટંકશાળા કલકત્તા ખાતે કરી હતી.

આપણી એક કહેવત છેઃ 'માણસ જોઇએ વસી ને સોનું જોઇએ ઘસી.'

એવી જ એક ઝેકોસ્લોવેકિયાની કહેવત:

ઘોડાને એક મહિના પછી વખાણો અને—

સ્ત્રીને એક વર્ષ પછી!

* *

કમનસીબ કેવળ નુકસાન કરવા માટે આવે છે, એમ માનવું સાચું નથી.

—ઇસ્કીલી.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, દુલ્લટ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

MOSENTHALS TRAVEL AGENCY

91 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

(Telephone : 23-1111)

Have pleasure in advising that they have appointed as their special representative for their Indian clientele :

MR. DHIRUBHAI P. NAIK,

26, Barklay Arcade, 38, Market Street, JOHANNESBURG. (Telephone : 33-9033.)

Who will be pleased to look after any passports, revenue clearances, visas, immigration matters, health certificates, currencies, customs and any other travel matters.

Weekly Service from Johannesburg, By ALITALIA AIRLINE To NAIROBI with Convinient connections to India & Pakistan.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો જાત જાતનો માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાદિ પ્રસંગોએ શણગાર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બોકસ ૧૫૪૯.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

ગીતા ધ્વની ,, ,,	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા ,, ,,	૪	૬
સમુળી ક્રાંતી ,, ,,	૪	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતી	૭	૬
સરદાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદનો મજુરોની લડતનો ઇતિહાસ)	૧	૩

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી)	૪	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩	૦
બાપુની સેવામાં	૬	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન')	૧	૬
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
બાપુના–બાને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨	૬
ટાઇફોઇડ	૧	૬
નળાખ્યાન	૦	૬

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અળદ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૩ રતલ, લસણ શી. ૧–૩ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ શી. ૧૦–૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સ્વર્ગ અને મૃત્યુ લોક

શ્રી રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઇન્દ્ર—સુરગુરૂ, એક વાર દૈત્યો દ્વારા આપણું સ્વર્ગ લુટી લેવામાં આવ્યું હતું. ત્યારે આપણે દેવોએ અને માનવીઓએ ભેગા મળી સ્વર્ગ માટે યુદ્ધ કર્યું હતું અને સ્વર્ગનો ઉદ્ધાર કર્યો હતો, પરંતુ આજે એનાથી ક્યાંય મોટી આપણી વિપદા છે. આ વાત નો આપ વિચાર કરી જુવો.

બૃહસ્પતિ:—મહેન્દ્ર, આપની વાત હું ઠીક સમજી નથી શકયો. સ્વર્ગ માટે કઈ વિપદાની શંકા આપ કરી રહ્યા છો?

ઈંદ્ર:—સ્વર્ગ છેજ નહી.

બૃ:—સ્વર્ગ નથી! એ કેવી વાત, તો આપણે હાલમાં ક્યાં છીએ!

ઈ:—આપણે આપણા પુનરાવર્તન માં છીએ. સ્વર્ગ ન જાણે ક્યારે ધીમે ધીમે ક્ષીણ થતાં થતાં છાયા બની લુપ્ત થઇ ગયું છે. આપણે એ જાણી પણ ન શકયા.

કાર્તીકેય:—પણ દેવરાજ, સ્વર્ગના બધા સમારંભો અને અનુષ્ઠાનો તો શરૂજ છે!

ઇ:—અનુષ્ઠાનો અને સમારંભો બધી ગયા છે. દિવસના અંતમાં સૂર્યાસ્તની જેમ, તેની પાછળ અંધકાર છે. તમે તો જાણોજ છો, દેવ સેનાપતી! કે સ્વર્ગ એટલું મીથ્યા બની ગયું છે કે, કોઇ જાતની વિપદાનો ભય પણ નથી રહ્યો. દૈત્યોએ યુગયુગાંતરો થી એના ઉપર આક્રમણ નથી કર્યું, એનો આપણને ખ્યાલ સરખો નથી. વચ્ચે વચ્ચે જ્યારે સ્વર્ગ પરાજીત થતું ત્યારે સ્વર્ગ હતું, પરંતુ જ્યારથી....

કા:—આપનું કહેવું કાંઇક સ્પષ્ટ થતું જાય છે.

બૃ:—જેમ સ્વપ્નમાંથી જાગતાંજ ભાષ થાય છે કે આપણે સ્વપ્ન જોતા હતાં તેમ ઇંદ્રની વાતો સાંભળતાંજ સમજાય છે કે, એક ગાંપાની વચ્ચ આપણે છીએ. પરંતુ હજી એની ખુમારી સંપૂર્ણ દુર નથી થઇ.

કા:—મને કેવો ભાસ થાય છે કહું? ભાથામાં તીર છે, એ તીરોનો ભાર ઉપાડી રહ્યો છું, એ તીરોમાંજ મન ગુંચવાયલું છે. વિચારૂં છું—બધુ બરાબર છે. એજ સમયે ન જાણે કોણ બોલી ઉઠયું, એકવાર તારી ચારે બાજુ આંખ ઉઘાડીને જો તો ખરો. નજર ફેરવી જોવું છું, તો તીર છે, પણ લક્ષ્ય સાધવા કાંઇ જ નથી. સ્વર્ગનું લક્ષ્ય ચાલ્યું ગયું છે.

બૃ:—આમ કેમ બન્યું તેનું કારણ તો જાણવુંજ જોઇએ.

ઈ:—જે માટીમાંથી રસ ખેંચી સ્વર્ગના ફુલો ફુલ્યા હતાં તે માટી સાથનો તેનો સંબંધ તુટી ગયો છે.

બૃ:—માટી આપ શેને કહો છો?

ઇ:—પૃથ્વીને. યાદ હશે, એક દિવસ, માનવે સ્વર્ગમાં આવી દેવતાઓના કાર્યમાં મદદ કરી હતી અને દેવતા ઓએ પૃથ્વી પર ઉતરી માનવના યુદ્ધ માં અસ્ત્રધારણ કર્યા હતાં. ત્યારે સ્વર્ગ અને મર્ત્ય બન્ને સત્ય બની ગયા હતાં, તેથી તે યુગને સત્યયુગ કહેવાતો. એજ પૃથ્વી સાથે હવે સંબંધ ન રહેવા થી સ્વર્ગ શું પોતાના જ અમૃતથી બચી શકશે?

કા:—અને પૃથ્વી પણ ખલાસ થતી જાય છે દેવરાજ. માનવ માટી સાથે એવી રીતે મળતો જાય છે કે, એને પોતાના શૌર્ય પર હવે વિશ્વાસ જ નથી રહ્યો. કેવળ વસ્તુ ઉપરજ એનો ભરોસો છે. વસ્તુ માટેજ મારા મારી અને ખુના મરકી ચાલી રહી છે. સ્વર્ગનું આકર્ષણ જે તુટયું છે, તેથી આત્મા વસ્તુનો ભેદ કરી પ્રકાશ તરફ ઉઠીજ નથી શકતો.

બૃ:—હવે ઉદ્ધારનો ઉપાય શું છે?

ઇ:—પૃથ્વી સાથે સ્વર્ગનો ફરીથી યોગ સાધવો જોઇશે.

બૃ:—પરંતુ જે માર્ગથી દેવતા પૃથ્વી પર ઉતરતાં તે માર્ગના ચિન્હો ઘણા દીવસથી લુપ્ત થયા છે. મેં તો માન્યું, સારૂંજ થયું, વિચાર્યું હતું, આ વખતે પ્રમાણીત થશે કે સ્વર્ગ નિરપેક્ષ છે, નિરાલંબ છે, અને તે પોતે પોતાથીજ સંપૂર્ણ છે.

ઇ:—એક દિવસ બધાને એમાજ વિશ્વાસ હતો, પરંતુ હવે સમજાવવા લાગ્યું છે કે પૃથ્વીના પ્રેમથીજ. સ્વર્ગ ઉગરી શકે છે, નહી તો સ્વર્ગ વેરાન થઇ જશે. અમૃતના અભિમાનમાં આ વાત ભુલાઇ ગઇ એથી પૃથ્વીપર જવાનો દેવતાઓનો માર્ગ અદ્રશ્ય થયો.

કા:—દૈત્યના પરાજ્ય પછી આપણે કોટ બાંધી સ્વર્ગને સુરક્ષિત કરી દીધુ. તે દિવસથી સ્વર્ગનું ઐશ્વર્ય સ્વર્ગમાં જ ભેગું થયા કર્યું છે, બહાર એનો કશો ઉપયોગ નથી, અને તેથી એનો ક્ષય નથી થતો. યુગયુગોની નિર્વીઘ્નતાને કારણે એની એટલી ઉન્નતી થઇ ગઇ છે કે, બહારના બધાથી સ્વર્ગ ખુબ દુર ચાલ્યું ગયું છે. સ્વર્ગ તેથીજ આજે એકાંકી છે.

ઇ:—ઉન્નતી હો કે દુર્ગતી હો, જે સમગ્રની સાથે વિચ્છેદ કરાવે છે તેજ વ્યર્થતા પણ આણે છે, ક્ષુદ્રથી મહત જયારે દુર ચાલ્યું જાય છે ત્યારે એનું મહત્વ નિરર્થક થઇ પોતે જ પોતાને ભારરૂપ માત્ર બની રહે છે. સ્વર્ગની રોશની આજે પોતાના, માટીના પ્રદીપથી વિચ્છિન્ન થઇને સ્મશાન–રોશની બની રહી છે. માનવી સ્વામિત્વથી દુર થઇને એ પોતાના સ્વામિત્વથી પણ દુર થઇ ગયું છે. એને માટે આ સજા ભુલાઇ જવાથી પણ વધારે આકરી સજા છે. દેવલોકે પોતાને અતી નિર્મળ રાખવા માટે પોતાની શુચિતાના ઉચ્ચ ખ્યાલોથી પોતાનેજ બંધનમાં નાખ્યા છે. આજ દુર્ગમ ખ્યાલોને તોડી ગંગાની ધારા ની જેમ મલિન મૃત્યુ લોકમાં એને પ્રવાહીત કરવાથીજ એમનું બંધન તુટી જશે. આ મુક્તીના દરવાજા ખોલવાને માટેજ આજે મારૂં મન અધીર અને ચીંત્તીત થઇ ગયું છે. હું સ્વર્ગને ખલાસ થવા નહીં દઉં—બૃહસ્પતિ! મલીનની સાથે, પતિતની સાથે, અજ્ઞાનીની સાથે, દુઃખીઓની સાથે, એને એક બેકમાં ભેગું કરી દેવું પડશે.

બૃ:—એને માટે આપ શું કરવા માગો છો?

ઇ:—હું પૃથ્વીપર જઇશ.

બૃ:—ત્યાં જવાનો રસ્તોજ તો નથી રહ્યો એનુંજ તો આ રૂદન છે.

ઈ:—દેવતાના રૂપમાં ન જઇ શકાય, પણ માનવ દેહ ધરી જન્મ લઇશ. નક્ષત્ર–જેવી રીતે તુટીને પોતાના આકાશના પ્રકાશને આકાશમાંજ વિલીન કરી માટી બની પૃથ્વીની માટી સાથે આલીંગન કરે છે તેવી જ રીતે હું પણ પૃથ્વીપર જઇશ.

બૃ:—તમે જન્મ લો એવું ઉચ્ચ કુળ હવે પૃથ્વીપર છેજ ક્યાં?

કા:—વૈશ્ય આજ કાલ રાજા છે, ક્ષત્રિય વૈશ્યોની નોકરી કરી લડાઇ કરે છે. બ્રાહ્મણ આજકાલ વૈશ્યોના દાસ થયા છે.

ઇ:—કયાં જન્મ લેવો એ મારી ઇચ્છા પર નિર્ભર નથી. જે મને આકર્ષીત કરશે ત્યાંજ મારૂં સ્થાન હશે.

બૃ:—આપ ઇંદ્ર છો એ સ્મૃતી કેવી રીતે—

ઈ:—એ સ્મૃતીને લોપીને હું મૃત્યુ લોક વાસી બની મૃત્યુ લોકની સાધના કરી શકીશ.

કા:—આટલા દિવસો પૃથ્વીનું અસ્તીત્વ ભુલાઇજ ગયું હતું, આજે આપની વાતોથી અચાનક મન વ્યાકુળ થઇ ઉઠયું છે. એ ફુશાંગી શ્યામ ધરતી સૂર્યોદય સૂર્યાસ્તનો માર્ગ પકડી સ્વર્ગ તરફ કેવી ઉત્સુક દ્રષ્ટીથી જોઇ રહી છે? એ ભયભીતનો ભય ભાંગડવા માં કેવો આનંદ છે? એ વ્યથિતાના મનમાં આશાનો સંચાર કરવો કેટલા ગૌરવની વાત છે? એ ચંદ્રકાંત–મણીકીરીટીની નિલાંબરી સુંદરી કેવી રીતે તે ભુલી ગઇ કે એ રાણી છે! એને ફરી યાદ દેવડાવવું પડશે કે એ દેવતાની સાધનાનું અણમોલ ધન છે, એ સ્વર્ગની ચિર પ્રિયા છે.

ઇં:—હું ત્યાં જઇ તેના દક્ષિણ પવનમાં એ વાતની ગંધ પ્રસારીશ કે, એના વિરહથી સ્વર્ગના અમૃતનો સ્વાદ ચાલ્યો ગયો છે એટલે કે, નંદનવનના પારિજાતક મ્લાન છે. એને ઘેરીને પડેલો સમુદ્ર એજ સ્વર્ગ ના આંસુ છે, એના એ વિરહગાનને મૃત્યુ લોકમાં ચીર સ્થાઇ કરી મુકશું છે.

કા:—દેવરાજ જો રજા આપો તો અમે પણ આપ સાથે મૃત્યુ લોકમાં આવીએ?

બૃ:—ત્યાં જઈ મૃત્યુના ઘુંઘટમાંથી અમૃતની જ્યોત એકવાર જોઇ આવીએ.

કા:—વૈકુણ્ઠની લક્ષ્મી પોતાના માટીના ઘરમાં રોજ નિત નવી લીલા આ કરતી ફરે છે, આપણે એનાથી કેમ વંચીત રહીએ! હું હવે સમજી ગયો છું કે પૃથ્વીને મારી દરકાર છે, હું પૃથ્વીપર નથી, ત્યારેજ તો માનવો નિર્લજ થઇ ધર્મ માટે નહીં, પણ સ્વાર્થ માટે યુદ્ધ કરે છે.

બૃ:—અને હું નથી તેથીજ તો માનવ ફકત વ્યવહાર માટેજ જ્ઞાનની સાધના કરે છે મુકતી માટે નહીં.

ઈ:—તમે બધા ત્યાં આવો તેનાજ ઉપાય માટે હું ત્યાં જવું છું—સમય થતાંજ તમે બધા પાકેલા ફળની જેમ પોતાની મીઠાસના ભારે સહજ રીતેજ મૃત્યુ લોકમાં અવતરશો. ત્યાં સુધી રાહ જોજો.

કા:—કયારે જણાશે કે આપની સાધના સફળ થઇ?

બૃ:—શું એ કાંઇ છાનું રહેશે? જયારે જય નાદથી સ્વર્ગ ડોલવા લાગશે ત્યારે સમજી લઇશું કે—

ઇ:—નહીં ગુરૂદેવ, જયનાદ નહી થાય. સ્વર્ગની આંખોમાંથી જ્યારે કરૂણાના આંસું સરે ત્યારે જાણજો કે પૃથ્વી પર મારો જન્મ સાર્થક થયો છે.

કા:—ત્યાં સુધી શું ખબર પણ નહીં પડે કે ત્યાંની ધુળમાં તમે ક્યાં છુપાયેલા છો?

બૃ:—આ આંખ મીચોણી રમવા માં જ તો પૃથ્વીનો રસ છે. ઐશ્વર્ય ત્યાં ગરીબીના વેશમાં દેખાય છે, શક્તી ત્યાં નિર્બળના હાથમાં ઉછરે છે, વીર્ય ત્યાં પરાજીતની માટી નિચે પોતાના વિજય સ્તંભનો પાયો રચે છે, સંભવ ત્યાં અસંભવની વચ્ચે ઘર કરી રહ્યું છે. જે પૃથ્વીપર દ્રષ્ટીગોચર થાય છે તેને માનવું એ ભુલ છે, જે નથી દેખાતુ તેની ઉપરજ ચિરકાળ સુધી ભરોસો રાખવો પડશે.

કા:—પરંતુ સુરરાજ, આપના લલાટની ચિરોજ્જવલ જ્યોતી આજે મ્લાન કેમ થઇ ગઇ છે?

બૃ:—મૃત્યુલોકમાં જવાના છો તેના ગૌરવની પ્રભાથી દીપ્યમાન થાવ.

ઇં:—દેવગુરૂ, જન્મની જે પ્રસવ વેદના છે, એ વેદના મને હમણાથીજ પીડી રહી છે. આજ હું દુઃખને

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

મળવા જવું છું. એનો પુકાર મારા મનને ખેચે છે. શિવ સાથે સતીનો જેમ વિરહ થયો, સ્વર્ગના આનંદ સાથે તેવીજ રીતે પૃથ્વીની વ્યથાનો વિરહ થયો છે, એજ વિરહનું દુઃખ આજે ઘણે દીવસે મારા મનમાં અંકુરીત થાય છે. હું જવું છું, એજ વ્યથાને મારા હૃદયપર ઉપાડવા, પ્રેમના અમૃતથી એજ વ્યથાને હું સૌભાગ્યવતી કરીશ, મને વીદાય આપો.

કા:—મહેન્દ્ર અમારે માટે પણ માર્ગ બનાવી દો. અમે ત્યાંજ આવી તમને મળશું. સ્વર્ગ આજે દુઃખના અભિમાન માટે કુચ ભલે કરે.

ખ:—અમે માર્ગની શોધમાં છીએ દેવરાજ. સ્વર્ગથી બહાર જવાનો માર્ગ કરીદો, નહી તો અમારી મુકતી નથી.

કા:—વધારે ધાવ! દેવરાજ!! વ્હારે ધાવ!!! સ્વર્ગના બંધનથી અમને મુકત કરો–મૃત્યની વચ્ચેથીજ અમારા માર્ગની રચના કરો.

ખ:—તમે સ્વર્ગ રાજ છો, આજ તમે સ્વર્ગનો અંધકાર વિદારી બતાવી દો કે સ્વર્ગ પૃથ્વીનુંજ છે.

કા:—જેઓએ સ્વર્ગની કામનાથી પૃથ્વીને તજી દેવાની સાધના કરી હતી, તેઓને આપણે હમેશા ફરી પૃથ્વીપર મોકલ્યા છે. આજે સ્વર્ગે પણ એજ માર્ગે જવાનું છે.

ઈ:—એજ અડચણોમાંથી મુકતીને પ્હોંચવાનો માર્ગ—

ખ:—જે મુકતી પોતાનાજ આનંદ માં ચિરદીનોથી અડચણો સાથે સંગ્રામ કરી રહી છે.

ભારે ભપકા છોડવા પ્રધાનોને નહેરૂનું સુચન

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ અમેરીકી પ્રમુખ આઇઝન હોવરનો દાખલો ટાંકી જણાવ્યું કે પ્રધાનોએ રાષ્ટ્રધ્વજ નો ઉપયોગ કરવામાં આઇઝનહોવરને અનુસરવું જોઇએ. આઇઝનહોવર રાષ્ટ્રધ્વજ પ્રસંગોપાત જ વાપરે છે. આપણા પ્રધાનોએ કોઇ સમારંભો પ્રસંગે જ તે વાપરવો જોઇએ. તે સત્તાના પ્રતિક તરીકે નહી પરંતુ જરૂર પડે રસ્તા પર ઝડપથી માર્ગ મળે તે માટે.

નાયબ પ્રધાનો રાષ્ટ્રધ્વજ વાપરે તે સામે શ્રી નહેરૂએ સખત અણગમો વ્યકત કર્યો હતો. જનતા ઉશ્કેરાઇ જાય તેવા ભારે ભપકા છોડવા શ્રી નહેરૂએ પ્રધાનોને સલાહ આપી છે, બહુ જરૂરી અને સરકારી કામ ન હોય તો રેલ્વે સલુન નહી વાપરવા પ્રધાનોને શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું છે. પંત પ્રધાનો તરીકે પોતાની સાથે રંગબેરંગી મખવેશમાં સજ્જ થયેલા જમાદાર અને પટાવાળા ફેરવે તે સામે શ્રી નહેરૂએ અણગમો વ્યકત કર્યો હતો.

શ્રી નહેરૂએ પોતાના આ વીચારો કેન્દ્રિય પ્રધાનોને લખીને મોકલ્યા છે. રાજ્યોના મુખ્ય પ્રધાનોને પણ આ વીચારોથી માહીતગાર કરાયા છે.

હીંદ માટે આફ્રિકન મત

હીંદમાં પાંચ વરસ માટે અભ્યાસ કરી પાછા ફરેલા નયરોબીના આફ્રિકન વિદ્યાર્થીએ હીંદ માટે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, જે દેશોને કચડાયલા દેશો માટે અને તેની પ્રજા માટે સહાનુભુતી છે તેવા દેશોમાંનો હીંદ એક દેશ છે.

જો તમને, હીંદના વડા પ્રધાન જવાહરલાલજી સાથે બોલવાનો મોકો મળે તો તરતજ તમને જણાશે કે તમે એક એવા માણસ સાથે વાતો કરો છો કે જેના દીલમાં કરૂણા ભરી છે અને ઉચ સમાજથી તે ગામડાના ગામડીયા સુધી પ્રત્યેકના દીલ જેને જીત્યા છે તેવો તે માનવી છે.

દક્ષિણ આફ્રિકા સામે ભારતનો અસહકાર બંધ કરવાની હાકલ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

દર્શાવવા માટે આ પગલું લેવામાં આવ્યું હોય, તો આજે હીંદ યુનોમાં વિરોધ દર્શાવીજ રહ્યું છે. હીંદે દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી પોતાના એલચીને ખસેડી લીધો એ બહુજ ખોટું કહેવાય. હીંદને જો આ સવાલનો ઉકેલ મીત્રતાથી કરવો હોય તો એ આવશ્યક છે કે તેઓ એક બીજાના દેશમાં એલચીઓ રાખે અને એ દ્વારા સુલેહના પગલાંના પ્રયત્નો કરે. આમાંજ હીંદને અને દક્ષિણ આફ્રિકાને ફાયદો છે. હીંદમાં દક્ષિણ આફ્રીકાના એલચી જો હોય તો કદાચ દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકાર, હીંદના સવાલને સમજવા વધુ પ્રયત્ન કરે. આજે હીંદુસ્તાન નહેરૂની દોરવણી નીચે છે અને એનું દીલ બહોળું હોવું જોઇએ. તેથી અસહકાર ના આ પગલાઓ પાછા ખેંચાઇ લેવાવવા જોઇએ અને એક બીજાના દેશોમાં એલચી મોકલવાના પ્રયાસ થવા જોઇએ, તો એક મહાન પગલું ગણાશે. એથી હીંદ માન વધશે અને જો દક્ષિણ આફ્રિકા તેનો સ્વીકાર નહીં કરે તો દક્ષિણ આફ્રિકા જ દુનીયાની નજરમાં હલકુ પડશે. આવનારી વડા પ્રધાનોની કોન્ફરન્સમાં હીંદને પોતાની નીતી બદલવાનો સારો મોકો છે. આ કોન્ફરન્સમાં આ સવાલ ખુલી રીતે નહીં તો ખાનગી રીતે જરૂર ચર્ચવામાં આવે.

રશીયામાં આર્થિક ફેરફારો

રશીયન પાર્લામેન્ટ સુપ્રીમ સોવીયેટ સમક્ષ ક્રુશ્ચેવે આર્થીક–રીપોર્ટ પેશ કર્યો છે. સ્ટેલીનના મૃત્યુ પશ્ચાદ જે આર્થીક ફેરફારો થયા છે તેમાં આ ભલામણો સૌથી વધુ મહત્વની તેમજ દુરગામી ગણાય છે.

આ રીપોર્ટ રશીયન અખબારોમાં માર્ચના અંતમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો. રીપોર્ટમાં રશીયન ઉદ્યોગો માટેનાં ૨૦ જેટલાં ખાતા ખતમ કરવામાં આવશે. કેટલાંક ખાતાંઓને અન્ય ખાતાં સાથે ભેળવી દેવામાં આવશે. કેટલાંક ખાતાં ની પુનર્રચના કરવામાં આવી છે. આ ભલામણો જુલાઇથી અમલમાં મુકાવાની દરખાસ્ત છે.

દેશના વ્યાપાર ઉદ્યોગની મેનીજમેન્ટ માટે દેશભરમાં ૯૨ આર્થીક સમીતી ઓની રચના કરવામાં આવનાર છે.

દરજીની દુકાન ભાડે આપવાની છે

દરજીની દુકાન ઘર સાથે—બે ઓરડા અને રસોડુ—વેપારી લત્તના મધ્ય ભાગમાં ભાડે આપવાની છે.

મળો યા લખો :

HAJEE SILK STORE

Box 225 — Bethal — Tvl.

Phone : 72.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

નહેરૂને મીલકતના વારસદાર ઠરાવનાર પાકીસ્તાની નાગરીક

આઠ ત્રીસ વર્ષના પાકીસ્તાની નાગરીક મુશરફ હુસેને તેમના વીલ માં ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નહેરૂને તેમની દસ લાખની મીલકતના વારસદાર ઠરાવી એનો ઉપયોગ ભારત ને પાકીસ્તાન વચ્ચે બંધુભાવ વધારવામાં કરવાનું જણાવ્યું છે.

આ પાકીસ્તાનીએ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ હુસેન સુહરાવર્દીને પોતાની મીલકત શ્રી નહેરૂને સોંપી દેવાની વિનંતી કરી છે અને આ મિલકત મેળવી લેવાની વિનંતી સાથે એ પત્રની નકલ શ્રી નહેરૂ પર પણ પાઠવી છે.

તેમનાં વીલમાં જણાવાયા મુજબ બે પડોશી દેશો વચ્ચે મૈત્રીમય સંબંધો બાંધવામાં મીરઝા–સુહરાવર્દી ટોળીના કૃત્યોથી, નિષ્ફળતા મળવાથી તેમણે માળપરથી કુદીને આત્મહત્યાનો પંથ લીધો હતો.

મુશરફ હુસેન પશ્ચિમ પાકિસ્તાનમાં આવેલ ગ્રીન હોટેલના માલીક હતા ને તેમની કુલ મીલકત ૨૦ લાખ રૂપીયા ની હોવાનું જણાયું છે.

જે ગાંધીજીની જીવન કથા અમે આપીએ છીએ તેનું નાનું પુસ્તક ઇંગ્લીશમાં અમારી પાસે વેંચવા માટે આવી ગયું છે. ચિત્રો સાથેના આ પુસ્તકની કીંમત :

કાચું પુઠું ૨–૬

પાકું પુઠું ૩–૦

પોસ્ટેજ સાથે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

શ્રી સુરત હીંદુ એસોસીએશન

વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ

ઉપરોકત સંસ્થાના સર્વે મેમ્બરોને ખબર આપવામાં આવે છે કે સંસ્થા ની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૬મી જુન ૧૯૫૭ના રોજે બપોરે ૨–૩૦ વાગ્યે ૧૨૭ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ વાળા હોલમાં મળશે તે પ્રસંગે સર્વે ને વખતસર હાજર રહેવા વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ : (૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રી નો રીપોર્ટ, (૩) ખજાનચીનો રીપોર્ટ, (૪) હોદ્દેદારોની ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

ગોવનભાઇ મણિભાઇ
પ્રમુખ

નારણભાઇ કે. મીસ્ત્રી
મંત્રી

આર. એમ. દેસાઇ
મા. મંત્રી

એન. પી. હરગોવન
ખજાનચી

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સામાજીક ખબરો

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદ

સ્વાગત-પ્રમુખનું ભાષણ

તા. ૩૧ મે ૧૯૫૭ના રોજ જોહાનીસબર્ગના ગાંધી હોલમાં શરૂ થયેલી શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદના સ્વાગત પ્રમુખ શ્રી ભીખાભાઇ ઉકાભાઇ માસ્તરે પ્રતિનિધિઓનો સત્કાર કરતાં નીચે પ્રમાણે પ્રવચન કર્યું હતું:

વિશાળ આફ્રિકા ખંડની દક્ષિણે વસેલી આ સુવર્ણ નગરી જોહાનીસબર્ગમાં આપ સૌનો ભાવભીનો સત્કાર કરતાં મને અતિ આનંદ થાય છે....

...સાડા સાતસો વર્ષ સુધી હીંદમાં પરદેશી રાજ્યનો અમલ રહ્યો એ પડતીના વખતમાં જેમ "નબળી ગાય ને બગાઇઓ વળગે" તેમ અનેક કુરૂઢીઓ અને અવગુણો ભારતીઓને વળગ્યા, જેનાથી સત્ય, અહીંસા, પ્રેમ, સંયમ, દયા ઇત્યાદિરૂપી અમુલ્ય આધ્યાત્મિક ધન વારસામાં મળ્યું હતું તેનો ધીમે ધીમે નાશ થતો ગયો અને વધારે ને વધારે કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ અને મદમાં ફસાતા રહ્યા. આ અવગુણોથી હીંદ હેરાન થઇ રહ્યું છે. વિનય, વિવેક, મહાન–મર્યાદાની જગ્યાએ તોછડાઇ, અને સ્વછંદતા જોવામાં આવે છે. આવા દુર્ગુણો જોઇને રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીને ભારે દુઃખ થતું. સ્વરાજ મળ્યા છતાં તેમને આનંદ થયો ન હતો. સ્વરાજ થયું પણ રામરાજ્ય ન થાય ત્યાં સુધી સુખ નથી, એમ તેઓ વારંવાર પોકારીને કહેતા. રામરાજનો અર્થ, સત્ય, અહીંસા, પ્રેમ ન્યાય, સમાનતા, સંપ, સંમાન ઇત્યાદિ રૂપી સદ્દગુણોથી રાજવહીવટ, તેમજ વેપાર અને સામાજીક વહેવારો ચલાવવા જોઇએ એવો થાય છે. રાષ્ટ્ર નેતાઓ એવો રાજવહીવટ કરવા મથી રહ્યા છે. વેપારીઓએ પ્રમાણીકપણે ધંધો કરવો જોઇએ અને સામાજીક આગેવાનોએ સમાજીક વ્યવહારમાંથી ખોટા રિવાજ અને કુરૂઢીઓ કાઢી નાખી સાદાઇ, સમાનતા, સંયમ, સદાચાર વગેરે દાખલ કરવાં જોઇએ. હીંદમાં હમણા સંત વિનોબાજી અને કેદરનાથજી એજ કાર્ય કરી રહ્યા છે. દેશ વિશાળ છે અને અનિષ્ટો ખુબ ઉંડાં ઉતરેલાં છે, તેથી આપણે સૌ જેટલું થઇ શકે એટલું આપણા ઘરથી શરૂ કરીએ.

...આપણી ધર્મ ક્રીયા અને ધાર્મીક રીત રિવાજોમાં પણ કેટલાક આડંબર જોવામાં આવે છે એ બધું મોટા થવાના ખોટા મોહમાં પડી દેખા દેખાથી થાય છે. શ્રીમંતો પૈસાથી ખેલ ખેલે છે, પરંતુ ગરીબો દેવાની ચક્રવૃદ્ધિ ચકકીમાં પીસાઇ જાય છે. સમાજમાં સાથે અને સમાન દરજ્જા ઉપર રહેવા માટે શ્રીમંતોને પગલે ચાલવાની એમને ફરજ પડે છે, શાણા વિચારકો આ હકીકત સમજે છે તેથી તેઓ શ્રીમંતોને સંયમ રાખવા અને સાદાઇથી પોતાનો વહેવાર ઉકેલવા વિનવે છે. આ વિશે આ પરીષદ ચર્ચા કરી માર્ગ નક્કી કરશેજ.

તન, બુદ્ધિ અને ધન, ભવસાગર તરી મુક્તિ મેળવી લેવા માટેના સર્વોત્તમ સાધનો મનુષ્યોને ઇશ્વરે આપ્યા છે. એ સંપત્તિ ટ્રસ્ટમાં મળેલી છે. પ્રભુને જે પ્રિય છે તેવાં પરમાર્થ કાર્યોમાંજ તે વપરાવવી જોઇએ. ભોગ વિલાસમાં કે માન મોટાઇ મેળવવામાં ખર્ચી નાખીએ તે દુર્વ્યય કહેવાય. તેનાથી આત્માને લાભ થતો નથી. અને દેહ દુર્બળ બની જાય છે માટેજ શાણા મનુષ્યો પોતાની સત્તામાં આ સંપતિઓ હોય છે ત્યાં સુધીમાં તેનો સદ્દઉપયોગ કરી લેવાનું ઉચિત માને છે. એ હેતુથી તેનું ચોકકસ માર્ગ દર્શન આપતો એક ઠરાવ આ પરિષદમાં રજુ થવાનો છે. મોટા વરામાં વપરાતો પૈસો બચાવી એ રીતે વાપરશો તો તેથી સર્વોદયની સાત્વિક ભાવના ફળશે અને સર્વનું કલ્યાણ થશે.

આપણી પ્રાર્થનાઓ, બાળકેળવણી, પોષાક ભાષા વગેરેમાં પ્રાંત અને જ્ઞાતી પ્રમાણેના ભેદો છે તેમાં પણ બને એટલી એકરાગતા આવે એ જરૂરનું છે. આ પરીષદમાં તેની પણ વિચારણા કરવામાં આવનાર છે જ. ઠરાવો પાસ કરવાથીજ કામ નહી પતે તેનો આપસહુ અમલ કરશો એવી આશા રાખું છું. ઠરાવો તો લગભગ દરેક જ્ઞાતીએ કરેલાજ છે. તેની થોડી અસર પડેલી પણ જોવામાં આવે છે, પરંતુ લાંબા વખતથી પોષણ પામી દ્રઢ થએલી કુરૂઢીઓ, આમ સહેલાઇથી નાબુદ થાય એમ નથી. મારા નશીબે જોહાનીસબર્ગમાં મહિલા મંડળની બહેનોએ એ દિશામાં સ્તુત્ય પ્રયાસ આદર્યો છેજ. અંતમાં સર્વેનો સત્કાર કરી આભાર માનું છું.

લગ્ન

મેરોના શ્રી છોટાલાલ ફકીરભાઇ પરમારના પુત્રી શ્રીમતી હસમુખગૌરીના લગ્ન બુલવાયોના શ્રી ગુલાબભાઇ લલ્લુભાઇ ચાંપાનેરના પુત્ર શ્રી કરસનદાસ સાથે તા. ૨૬મી મેના મેરામાં થયા હતા.

—o—

બીનોનીના શ્રી પરભુભાઇ ઇચ્છારામના પુત્રી શ્રીમતી લલીતા બેનના લગ્ન ટરફીન્ટનના શ્રીયુત મગનભાઇ હરીભાઇના પુત્ર શ્રી ભગુભાઇ સાથે બીનોનીમાં આવેલા ડેવી સોસીયલ સેન્ટર હોલમાં તા. ૧૯–૫–૫૭નાં રવિવારના દિવસે થયા હતાં. આ શુભ લગ્ન પ્રસંગે હાજર રહેલા સ્નેહીઓએ નવદંપતિને દિર્ઘાયું બક્ષી હતી. શ્રી પરભુભાઇ ઇચ્છારામ આ મંગલ પ્રસંગે શુભેચ્છા મોકલવા બદલ સર્વેનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે. તે પ્રસંગે તેમની તરફથી સંસ્થાઓને દાન કરવામાં આવ્યું હતું.

—o—

ભેટ

વલ્લભભાઇ હીરાભાઇ (ક્રુગરસ ડોર્પ) ૧૦–૬; મગનલાલ બુલાભાઇ (જોબર્ગ) ૧૦–૬; શ્રી રણછોડભાઇ કરસનજી (લુ. ચાર્ટ) પુત્ર લગ્નની ખુશાલીમાં ૨–૨–૦; કાનજીભાઇ નાના (સ્પ્રીંગ્સ) ૧૦–૬; પી. ઇ. વલ્લભ (બીનોની) ૧૦–૬; વી. માધવજી (પ્રિટોરીયા) ૯–૬; એ. બી. સી. બઝાર (પ્રિટોરીયા) ૯–૬; રામજીભાઇ નાગરજી (સોલ્સબરી) ૫–૫–૦; એ. એચ. મહેતા (લુ. ચાર્ટ) (માતા તથા પત્નીના સ્વદેશ ગમન નિમીત્તે) ૨–૨–૦.

—o—

મરણ

પોર્ટ એલીઝાબેથના જાણીતા વતની શ્રી મોરારભાઇ જેરામનું તા. ૨–૫–૫૭ના રોજે હાર્ટ ફેઇલ્યરથી મરણ નિપજ્યુ હતું. સ્વર્ગસ્થ ઘણાજ શાંત અને મિલનસાર સ્વભાવના હતાં. મરનાર પોતાની પાછળ ૪ પુત્રીઓ અને ૨ પુત્રોને શોક કરતા મુકી ગયા છે. એમના દેહની અંતિમ સંસ્કાર વિધિ અત્રેના હીંદુ ક્રેમોટોરીયમ થઇ હતી. મરનારના આત્માના શાંતી અર્થે એમના ગૃહે યજ્ઞ વિધિ થઇ હતી. જે જે ભાઇ બહેનોએ આ પ્રસંગ ટેલીગ્રામ પત્રો, અને વ્યક્તિગત દિલશોજીના સંદેશા પાઠવવામાં આવ્યા હતા. તેઓ સર્વનો આ પત્ર દ્વારા અંત કરણ પુર્વક આભાર માનવામાં આવે છે. શ્રીમાન રણછોડભાઇ કાળા, તથા વિઠ્ઠલભાઇ નારણે સ્વર્ગસ્થના પુણ્યાર્થ જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન કર્યું હતું.

નવીન પુસ્તકો દેશથી આવી ગયા છે

પ્રાચીન વ્રત કથાઓ	૬	૬
અધીક માસની કથા આરતી સાથે	૨	૯
સોળ સોમવારની કથા	૨	૯
સત્ય નારાયણની કથા	૨	૯
આરતી સંગ્રહ	૧	૩
હનુમાન ચાલીસા	૧	૩
કાન ગોપીની વઢવાડ તથા લીલા ઘણ	૧	૩
શિવ સહસ્ર નામાવલી	૧	૩
જમાનાની ઝલક. શાયરી	૫	૩
શાહજાદી કાશમીરા. શાયરી	૫	૩
પ્રેમનુ પરિણામ (મહેતા)	૭	૬
નવીન વાંચવા લાયક ડીટેકટીવ વાર્તા	૧	૬
આનંદ મેગેઝીન	૧	૩
વિશ્વ વિજ્ઞાન	૧	૬

પોસ્ટેજ માફ. તરત મંગાવો :

BHARAT

MUSIC SALOON & BOOK-SELLERS

Corner Grey St., & Lorne Street

286 Grey Street, Phone 26070.

Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ	૭	૬
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨	૩
મહાદેવ દેસાઈની ડાયરી ભા. ૧	૧૦	૦
,, ,, ,, ભા. ૨	૧૨	૦
,, ,, ,, ભા. ૩	૧૧	૬
,, ,, ,, ભા. ૪	૮	૦
,, ,, ,, ભા. ૫	૧૧	૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી	૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય	૪	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૬
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૬
આશ્રમ ભજનાવલી	૧	૦
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિશે લખેલું)	૩	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૬
ડીંબ ફોંક એખ સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

'Indian Opinion' P. Bag., Durban, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહીત્ય

નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૬	૬
સોરઠી ગાથા ૪	૬	૬
મેઘ બીંદુ	૭	૦
ઉભી વાટ	૮	૬
ઉન્નયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
છાયા પ્રકાશ	૧૩	૬

ર. મ. દેસાઈ કૃત

દિવડી	૧૨	૦
માનવી ખંડીયેરો (એક રકત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૨૬	૦
શ્રીમીયાબારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૬	૦
મુક્ત પંખી	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ.

'Indian Opinion'
P. Bag, — DURBAN.

બીજાં કેટલાંક પુસ્તકો

ઈરકની ખુશબુ (નવલ કથા)		૧	૦
શહીદનો સંદેશ		૪	૦
મરૂ ભૂમિમાં ,,		૪	૦
મેઘધનુષ્ય ,,		૭	૬
લુઈ પાશ્ચર (જીવન ચરીત્ર)		૫	૦
નુતન રશિયામાં ડોકીયું		૩	૬
સોક્રેટીસની સફર		૨	૬
જીવતા તહેવારો (કા. કાલેલકર)		૫	૦
ઇશાવાસ્ય (વિનોબા)		૧	૬
સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન ,,		૪	૦
ગીતા પ્રવચનો ,,		૩	૦
મધુકર ,,		૪	૯
જીવન દ્રષ્ટિ ,,		૩	૯
સત્યના પ્રયોગો—આત્મ કથા (ગાંધીજી)		૭	૬
દીલ્હી ડાયરી ,,		૭	૬
રામનામ ,,		૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુબેન)		૧	૬
મહાદેવભાઈની ડાયરી (પાંચ ભાગ.)	૨	૧૮	૩
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો જોડણી કોશ	૧	૨	૬
મહાદેવભાઈનું પુર્વ ચરિત્ર		૨	૩
માનવી ખંડેરો (કાલેલકર)		૬	૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)		૬	૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION', P. Bag' Durban.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
ગીતા બોધ (ગાંધીજી)	૧	૦
બા બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૪	૬
મધુકર (વિનોબા)	૫	૬
ત્યાગ મુર્તિ અને બીજા લેખો (ગાંધીજી)	૬	૦
ત્યારે કરીશું શું (ટોલ્સટોય)	૪	૯
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬	૦
દારૂબંધી (કુમારઅપ્પા)	૧	૩
ઓતરાતી દીવાલો (કાલેલકર)	૧	૩
કન્યાને પત્રો ન. પરીખ (તારૂણ્યમાં પ્રવેશતી બાળાઓ માટે)	૨	૬
મરૂકુંજ (મ. ત્રીકમજી ક્ષયરોગી માટે)	૨	૦
ગાંધીજી (બાળકો માટે ચરીત્ર)	૧	૬
વિશ્વશાંતી કાવ્ય (ઉ. જોશી.)	૧	૦
બનોને (રા. અમૃતકોર)	૧	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સ.નું બંધારણ	૧	૦
આત્મ રચના જુ. દવે.	૮	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધીજી)	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'
Private Bag,
Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone: 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * * *

આખો દિવસ વેજીટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * *

લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * * *

બોર્ડીંગ અને લોજીંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરોને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામ આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગનેજ લેવામા આવશે. ઓરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તો દેશમાંથી આવતા ઉતારૂઓ માટે કુટુમ્બને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ધાણાની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને ચારોલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

* * * *

ઘરનું આથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * * *

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.

મુદ્રક અને પ્રકાશક શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી, ઈન્ટરનેશનલ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, ફીનીકસ, પ્રાઈવેટ બેગ, ડરબન, નાટાલ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor